APSTIPRINU
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta
Direktore L.Cipule
Datums skatāms laika zīmogā

NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS DIENESTA
2021. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga, 2022

INFORMĀCIJU SAGATAVOJA

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta autoru kolektīvs

APKOPOJA UN SASTĀDĪJA

Attīstības plānošanas departaments

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
Laktas iela 8
Rīga, LV-1013
Tālr.: 6 7337000
Fakss: 6 7709176
e-pasts: nmpd@nmpd.gov.lv

2021. gads bija turpinājums Covid-19 atnestajai skaudrajai realitātei – tikai vēl sarežģītāks, spraigāks un grūtāks. To izjuta visi Dienestā strādājošie: brigāžu un Operatīvās vadības centra darbinieki, Specializētās medicīnas centra un Katastrofu medicīnas centra kolēģi, atbalsta funkciju veicēji un Dienesta vadība. Ārkārtas situācija, kādā strādājām lielāko daļu gada, prasīja pieņemt ātrus, bet izsvērtus lēmumus, saskarties ar jauniem izaicinājumiem un darba uzdevumiem. Paraugoties no šodienas skatu punkta ar pārliecību varam teikt, ka mums kopā izdevās sekmīgi paveikt svarīgas lietas ļoti sarežģītos apstākļos. Sākot ar vakcinācijas procesu Dienestā, lai maksimāli nodrošinātu brigāžu darbu un nebūtu apdraudēta mūsu pamatfunkciju izpilde, ar plašo un apjomīgo Covid-19 testēšanu gan darbinieku vidū, gan pacientiem pirms viņu nogādāšanas slimnīcā, risinājumiem pacientu plūsmu plānošanai slimnīcās, un turpinot ar Dienesta stratēģisko uzdevumu realizēšanu.

Kā būtiskāko mūsu komandas sasniegumu vēlos izcelt, ka, neraugoties uz nelabvēlīgo ārējo faktoru ietekmi, spējām noturēt operativitāti valstī noteiktajā līmenī. Daudzām valstīm pandēmijas apstākļos tas neizdevās. Lielu smagumu uz saviem pleciem iznesa mūsu Operatīvās vadības centra kolēģi, ņemot vērā gan Dienesta mediķu saslimstības dēļ sarūkošos brigāžu resursus, gan sarežģītos un strauji mainīgos hospitalizācijas procesus un pakalpojumu pieejamību slimnīcās. Apzinoties psihoemocionālās veselības nozīmību, jo sevišķi paaugstinātas spriedzes apstākļos, pērn radām iespēju paplašināt psiholoģiskā atbalsta pieejamību Dienesta darbiniekiem.

Ir gandarījums, ka tas, kas vēl dažus gadus atpakaļ bija vien vīzija par kompetenču attīstības iespējām Dienestā, nu pārtapis īstenībā. Līdz ar Kompetenču attīstības centra izveidi par svarīgu prioritāti turpmāk esam noteikuši darbu pie personāla zināšanu, prasmju un kompetenču pilnveidošanas, uzsākot veidot gan mūsdienīgu praktisko treniņu vidi un elektronisku mācību platformu, gan pilnveidojot mentorprogrammas un prakšu organizēšanu dienestā un domājot par citiem pasākumiem.

Ļoti priecē darbinieku apmierinātības aptaujas rezultāti par aizvadīto gadu. Vēl vairāk nekā iepriekš audzis lepnums par darbavietu – šādu vērtējumu snieguši 89% aptaujāto darbinieku.

Savukārt 2022. gads būs zīmīgs ar to, ka īstenosies daudzi iepriekš uzsāktie projekti, kas nesīs patīkamas un taustāmas pārmaiņas, piemēram, noslēgsies jaunu operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu iepirkums, tiks stiprinātas IT sistēmas operatīvā darba nodrošināšanai. Esam arī soli tuvāk pārejai uz elektronisku datu apmaiņu ar slimnīcām. Atbilstoši Dienesta stratēģijā izvirzītajam mērķim, turpināsim sadarbību ar Veselības ministriju un citām iesaistītajām pusēm, lai virzītu divu personu brigāžu attīstību un tam atbilstošas kvalifikācijas darbinieku sagatavošanu.

Pagājušais gads ļauj secināt – veiksmīgi pārvarot šķēršļus un izaicinājumus, esam apliecinājuši, ka Dienests var veikt ļoti nopietnus uzdevumus un ilgstoši strādāt ārkārtas apstākļos. Savu roku, lai tas tā būtu, ir pielicis ikviens no mūsu lielās Dienesta komandas.

Dienesta direktore Liene Cipule

Saturs

1. Pamatinformācija 7
2. Dienesta darbību raksturojošo rādītāju izpildes analīze 9
2.1 Brigāžu nodrošinājums ar OMT un tā pārvaldība 9
2.2 Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu pilnveidošana, uzturēšana un novērtēšana 11
2.2.1 Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana 11
2.2.2 Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana 12
2.2.3 Sniegtās NMP kvalitātes uzraudzība un izvērtēšana un pacientu drošība 12
2.3 Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums 14
2.4 Infrastruktūras attīstība un darba vides uzlabošana 14
2.5 ĀS gatavības nodrošināšanas jomā 15
2.6 KM sistēmas darbības plānošana un organizēšana 15
2.7 Starptautiskā un pārrobežu sadarbība 17
2.7.1 Starptautiskā sadarbība KM jomā 17
2.7.2 Starptautiskā sadarbība NMP jomā 17
2.8 Pirmās palīdzības apmācības organizēšana valstī 18
2.9 Valsts materiālo rezervju jomā paveiktais 2021. gadā 19
2.10 Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos 19
2.11 Medicīniskā transportēšana uz/no ārvalstīm 20
2.12 Norēķini par Dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem 21
2.13 Dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze 21
2.13.1 NMP brigāžu darba rādītāji 21
2.13.2 OVC darbība 30
2.13.3 SMC darbība 30
3. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti 35
3.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2021. gadā, EUR 35
3.2 Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti 37
4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai 38
4.1 Kvalitātes vadības sistēmas pilnveidošana, vadības audits un iekšējā kontrole 38
5. Dienesta personāls 40
6. Komunikācija ar sabiedrību 44

7. Nozīmīgākie notikumi 2021. gadā 46
8. 2022. gadā plānoto aktivitāšu rezultāti 48

Tekstā lietotie saīsinājumi

ASV – Amerikas Savienotās Valstis
ĀM – Ārlietu ministrija
ĀMS – ārkārtas medicīniskā situācija
ĀS – ārkārtas situācija
ĀSVP – Ārkārtas situāciju vadības plāns
BAC – brigāžu atbalsta centrs
BKUS – VSIA ”Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”
CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CSN – Ceļu satiksmes negadījums
Dienests – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
ECDC – Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs
EK – Eiropas Komisija
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES – Eiropas Savienība
ESF – Eiropas Sociālais fonds
HORIZON HOP – darbinieku pašapkalpošanās portāls
IAL – individuālās aizsardzības līdzekļi
IeM – Iekšlietu ministrija
IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IS – informācijas sistēma
IS Emy - NMP dispečerizācijas risinājums
IT – intensīvā terapija
KM – katastrofu medicīna
KRC – Kurzemes reģionālais centrs
KVS – Dienesta kvalitātes pārvaldības sistēma
LR – Latvijas Republika
LRC – Latgales reģionālais centrs
MK – Ministru kabinets
MK noteikumi Nr. 60 - 2009. gada 20. janvāra MK noteikumi Nr. 60 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”
MK noteikumi Nr. 413 - 2010. gada 5. maija MK noteikumi Nr. 413 “Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem”
MK noteikumi Nr. 555 – 2018. gada 28. augusta MK noteikumi Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”
MK noteikumi Nr. 557 - 2012. gada 14. augusta MK noteikumi Nr.557 „Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā”
MKKVC – Medicīniskās kvalitātes un kvalifikācijas vadības centrs
MR – metodiskās rekomendācijas
NATO – Ziemeļatlantijas līguma organizācija
NBS – Nacionālie bruņotie spēki

NMP – neatliekamā medicīniskā palīdzība
Nolikums - 2009. gada 15. decembra MK noteikumi Nr.1480 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums"
NVD – Nacionālais veselības dienests
OMT – operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis
OVC – Operatīvās vadības centrs
PMV – plaušu mākslīgā ventilācija
PSKUS – VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"
PVO – Pasaules Veselības organizācija
RAKUS – VSIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"
RC – reģionālais centrs
RRC – Rīgas reģionālais centrs
SMC – Specializētās medicīnas centrs
SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs
Stratēģija – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības stratēģija 2019. - 2022. gadam (aktualizēta)
SVAN – Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi
VC – vadības centrs
VDD – Valsts drošības dienests
VI – Veselības inspekcija
VKM – Valsts katastrofu medicīna
VM – Latvijas Republikas Veselības ministrija
VMR – valsts materiālās rezerves
VR – Valsts robežsardze
VRC – Vidzemes reģionālais centrs
VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZRC – Zemgales reģionālais centrs

1. Pamatinformācija

Dienests ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras **virsmērķis ir īstenot vienotu valsts politiku NMP un KM jomā**.

Dienesta darbības virzieni un mērķi:

1. Darbības virziens "**NMP pirmsslimīcas etapā**" un tā mērķi:
    - ✓ Savlaicīgi nodrošināta NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
    - ✓ Kvalitatīva un pacientiem droša NMP pirmsslimnīcas etapā;
    - ✓ Pilnveidota gatavība ĀS.
2. Darbības virziens "**Specializētā neatliekamā medicīniskā palīdzība**" un tā mērķis "Uzlabota specializētās NMP sniegšanas kvalitāte un pacientu drošība".
3. Darbības virziens "**KM sistēma**" un tā mērķi:
    - ✓ Uzturēta un pilnveidota KM sistēmas gatavība ĀS un katastrofām veselības nozarē;
    - ✓ Racionāli uzturētas un izvietotas medicīnisko ierīču un medikamentu VMR.
4. Darbības virziens "**Pirmās palīdzības apmācības sistēmas organizēšana**" un tā mērķis "Uzlabota un efektivizēta pirmās palīdzības apmācības sistēmas organizēšana valstī, nodrošinot pirmās palīdzības sniegšanas apmācību pakalpojuma pieejamību un administratīvā sloga mazināšanu".
5. Darbības virziens "**Cilvēkresursu vadība un attīstība**" un tā mērķi:
    - ✓ Uzlabots nodarbināto ar atbilstošu kvalifikāciju nodrošinājums;
    - ✓ Uzlabota darba vide un efektivizēta darba organizācija;
    - ✓ Motivēts, lojāls un iesaistīts darbinieks;
    - ✓ Pilnveidoti komandas darba principi.

Stratēģijas prioritātes:

1. Atbilstošas kvalifikācijas cilvēkresursu nodrošinājums un attīstība;
2. Nodrošinātās NMP kvalitātes un pacientu drošības pilnveidošana;
3. NMP infrastruktūras un tehnoloģiju attīstība;
4. Gatavības paaugstināšana ārkārtas situācijās;
5. Medicīnisko resursu un medicīnas tehnoloģiju nodrošinājums.

Dienesta funkcijas:

- ✓ Organizēt un nodrošināt NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
- ✓ Organizēt un nodrošināt specializēto NMP, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz pieejamās medicīniskās palīdzības iespējas ārstniecības iestādē;
- ✓ Organizēt apmācības NMP un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī KM;
- ✓ Plānot KM sistēmas darbību, organizēt un nodrošināt NMP ĀMS un katastrofās, kā arī gadījumā, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
- ✓ Glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu VMR.

Lai īstenotu Nolikumā minētās funkcijas, **Dienestam ir vairāki uzdevumi** - plānot, vadīt, koordinēt un sniegt NMP iedzīvotājiem ikdienā, ĀMS un katastrofās, plānot, organizēt un nodrošināt NMP pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas, nodrošināt Dienesta personāla apmācību un kvalifikācijas uzturēšanu, apmācīt pirmās palīdzības pasniedzējus, sadarbībā ar pašvaldībām koordinēt ārstniecības iestāžu KM plānu izstrādāšanu, nodrošināt operatīvo medicīnisko rezervju veidošanu, uzturēšanu un atjaunošanu u.c.

Īstenotās budžeta programmas

- ✓ 39.00.00 Programma "Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana", 39.04.00 apakšprogramma "Neatliekamā medicīniskā palīdzība";
- ✓ 62.00.00 Programma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana" 62.08.00 apakšprogramma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu veselības jomā īstenošana (2014-2020)" projekta "Vienotās NMP un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas attīstība (1.kārta un 2.kārta)";
- ✓ 69.00.00 Programma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" 69.07.00 apakšprogramma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" LVLT213-Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (2014-2020) projektu un pasākumu īstenošana;
- ✓ 69.00.00 Programma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" 69.21.00 apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas Teritoriālā sadarbība" finansējumu (2014-2020)" LVLT213-Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (2014-2020) projektu un pasākumu īstenošana;
- ✓ 70.00.00 Programma "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana" 70.07.00 apakšprogramma "Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana" projekta „Vienotā rīcība, gatavības stiprināšanai nopietniem pārrobežu draudiem veselībai Eiropas Savienībā un Starptautisko sabiedrības veselības aizsardzības noteikumu ieviešanā" īstenošana;
- ✓ 73.00.00 Programma "Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti" 73.07.00 apakšprogramma "Amerikas Savienoto Valstu Eiropas pavēlniecības Civilās sadarbības programmas projektu īstenošana veselības nozarē";
- ✓ 99.00.00 Programma "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

Informācija par Stratēģijā noteikto mērķu un rezultatīvo rādītāju izpildes atspoguļošanu

Pamatojoties uz Stratēģijā un 2010. gada 5. maija MK noteikumos Nr. 413 "Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem" minēto, šajā publiskajā pārskatā iekļauta Stratēģijā izvirzīto mērķu un rezultatīvo rādītāju izpildes analīze par 2021. gadu.

2021. gadā, tāpat kā 2020. gadā, Covid-19 pandēmija būtiski ietekmēja Dienesta spēju sasniegt vairākus Stratēģijā izvirzītos rezultatīvos rādītājus un mērķus, kā piemēram, pieteikto

un izpildīto izsaukumu skaita pieaugums tieši saistāms ar Covid-19 izplatību, tāpat arī nebija iespējams organizēt ikgadējo darbinieku apbalvošanas un saliedēšanās pasākumu u.c.

Tomēr, neskatoties uz sarežģīto Covid-19 situāciju Latvijā, ir izdevies nodrošināt svarīgāko izvirzīto kvalitātes rādītāju izpildi, piemēram, pacientu īpatsvars, kuriem laiks no pirmā kontakta ar NMP brigādi līdz diagnozes AKS ar ST elevācijām noteikšanai nepārsniedz 10 min sasniedz pat 94,3%, NMP etapā nav mirusi neviena dzemdētāja u.c. kvalitātes rādītājus (skat. plašāk sadaļā "2.2.3. Sniegtās NMP kvalitātes uzraudzība un izvērtēšana un pacientu drošība"). Tāpat izdevies nodrošināt operativitāti atbilstoši MK noteikumiem Nr. 555 - valsts pilsētās 76,1%, novadu nozīmes pilsētās 80,8% un pārējās teritorijās 82,5%, lai arī tā ir zemāka salīdzinot ar 2020. gadu

2. Dienesta darbību raksturojošo rādītāju izpildes analīze

2.1 Brigāžu nodrošinājums ar OMT un tā pārvaldība

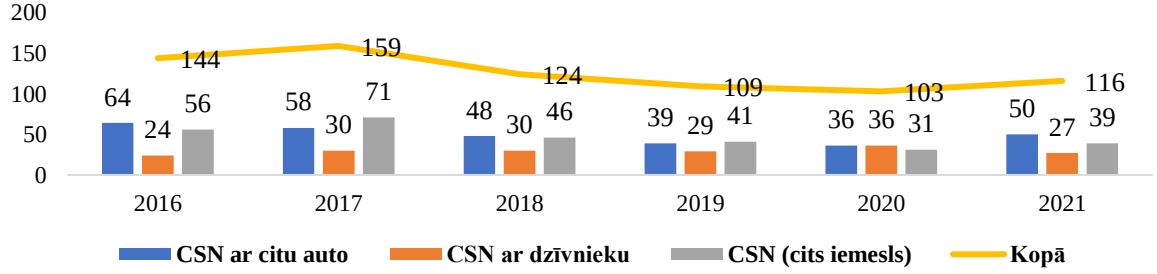
2021. gadā Dienestā saņemts 31 jauns OMT – 26 OMT (sadalīti RC), divi ārsta-speciālista brigāžu OMT, divi OMT SMC nodrošinājumam un viens OMT prototips divu personu brigāžu nodrošinājumam. Šis prototips gan netika pārbaudīts divu personu brigādes darbā, jo tika nosūtīts atpakaļ piegādātājam dažādu defektu novēršanai un uzlabojumu veikšanai.

Pamatojoties uz 2021. gada 19. jūnijā noslēgto vienošanos Nr. 9.3.2.0/21/I/003 par ES fonda projekta „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu parka atjaunošana" īstenošanu no ERAF projekta līdzfinansējuma, valsts budžeta līdzfinansējuma piešķiršanu, virssaistību finansējuma piešķiršanu un saskaņā ar atklātā konkursa „Operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu iegāde ar servisa pakalpojumiem" rezultātiem, noslēgts līgums par 110 jaunu OMT iegādi, paredzot to piegādi līdz 2023. gada maijam.

2022. gadā plānots nodrošināt divu personu OMT prototipa izmēģinājumus, lai noteiktu tehniskās un funkcionālās prasības turpmākajiem šāda tipa OMT, un pēc to veikšanas Dienests plāno veikt vēl vienu OMT iepirkumu minētā ERAF projekta ietvaros, paredzot iegādāties vismaz 47 jaunus OMT, kas pielāgoti divu personu brigādēm.

2021. gadā tika veikti plānošanas darbi un nepieciešamo dokumentu izstrāde, lai no 2022. gada 1. janvāra visu Dienesta transporta nodrošinājumu pārņemtu Transporta nodrošinājuma departamenta centralizētā pārvaldībā.

Kopējais CSN skaits 2021. gadā pieauga par 12,6% (skatīt 1.attēlu), salīdzinot ar 2020. gadu. Palielinājās sadursmju skaits ar citu transportlīdzekli (+39%) un negadījumiem, kam par iemeslu bija neuzmanība vai nobraukšana no ceļa (+26%), vienlaikus samazinoties sadursmēm ar dzīvniekiem (-25%). Kopējā CSN pieaugums 2021. gadā saistāms ar kopējā nobraukuma pieaugumu, brigāžu pārslodzi pieaugošā izsaukuma skaita dēļ.

1. attēls. CSN 2016. - 2021. gadā, kuros iesaistīti Dienesta transportlīdzekļi

Kā redzams 1. un 2. tabulā ietvertajā informācijā, Dienesta OMT parks joprojām kļūst arvien vecāks un pieaug OMT nobraukums, neskatoties uz 2021. gadā veiktajiem autoparka atjaunošanas pasākumiem. Minētie apstākļi tikai palielina nepieciešamību pēc iespējas ātrāk saņemt jaunus OMT, jo tehniskās problēmas un izdevumi to novēršanai katru gadu turpina pieaugt.

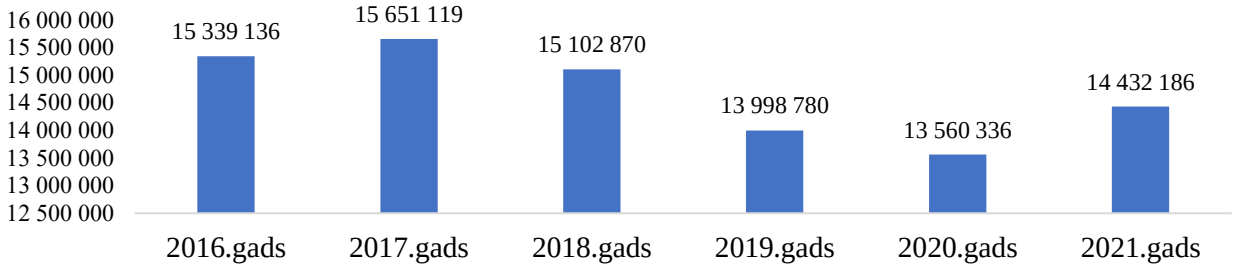
Struktūrvienība	RRC	KRC	ZRC	VRC	LRC	Kopā (bez SMC)	SMC
Līdz 5 gadiem	59	14	15	15	12	**115**	3
No 6-7 gadiem	15	10	14	19	20	**78**	5
Vairāk par 7 gadiem	8	18	22	21	16	**85**	5
Kopā:	**82**	**42**	**51**	**55**	**48**	**278**	**13**
Brigāžu skaits	**61**	**28**	**34**	**36**	**36**	**195**	**7**
Starpība (OMT līdz 5 gadi - brigāžu skaits)	**-2**	**-14**	**-19**	**-21**	**-24**	**-80**	**-4**

1. tabula. OMT vecuma struktūra 2021.gadā (dati uz 31.12.2021.)

Struktūrvienība	RRC	KRC	ZRC	VRC	LRC	Kopā (bez SMC)	SMC
Līdz 300tk.km	57	14	17	13	13	**114**	7
No 300-400tk.km	8	2	5	7	8	**30**	2
Vairāk par 400tk.km	17	26	29	35	27	**134**	4
Kopā:	**82**	**42**	**51**	**55**	**48**	**278**	**13**
Brigāžu skaits	**61**	**28**	**34**	**36**	**36**	**195**	**7**
Starpība (OMT līdz 300tk.km - brigāžu skaitu)	**-4**	**-14**	**-17**	**-23**	**-23**	**-81**	**0**

2. tabula. OMT nobraukuma struktūra 2021.gadā (dati uz 31.12.2021.)

Būtisks pieaugums ir arī kopējā Dienesta autoparka nobraukumā, pārtraucot trīs gadus ilgo nobraukumu samazināšanos (skatīt 2. attēlu), ko var saistīt ar izpildīto izsaukumu un pārvešanu pieaugumu Covid-19 situācijas dēļ. Paralēli nobraukuma pieaugumam palielinājās arī degvielas iegādes cena, salīdzinot ar 2020. gada vidējo degvielas cenu (+17%), kas kopumā palielināja izdevumus par degvielu 477 594 EUR apmērā (+29%).

2. attēls. Dienesta kopējais autoparka nobraukums (km) pa gadiem

Valstī noteikto Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumu rezultātā arī 2021. gadā netika organizētas OMT vadītāju konferences, tādejādi nenodrošinot viedokļu apmaiņu "mācies no pašu kļūdām", kas iepriekš notika skatoties Dienesta OMT video materiālus un pārrunājot CSN cēloņus. Arī drošas autovadīšanas apmācību organizēšanas iespējas bija ierobežotas un

attiecīgi apmācītas tika tikai 40 ārstniecības personas (VM līgums ar ESF finansējumu) un 30 OMT vadītāji (Dienesta finansējums).

2.2 Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu pilnveidošana, uzturēšana un novērtēšana

2021. gadā pasākumu, kas saistīti ar NMP nodrošinošā personāla prasmju un iemaņu pilnveidošanu, uzturēšanu un novērtēšanu, organizēšanu un norisi būtiski ietekmēja no 2020. gada 9. novembra līdz 2021. gada 6. aprīlim un no 2021. gada 11. oktobra līdz 2022. gada 28. februārim valstī izsludinātā ārkārtējā situācija Covid-19 pandēmijas dēļ, kas ierobežoja profesionālās pilnveides pasākumu organizēšanu un norisi klātienē.

2.2.1 Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana

MKKVC, pamatojoties uz Nolikuma 3.2. un 4.11. apakšpunktā noteikto un saskaņā ar MK noteikumu Nr. 60 73.punktā, kā arī MK noteikumu Nr. 557 6.9.apakšpunktā noteikto, veic personāla, kas nodrošina NMP, apmācību, kvalifikācijas uzturēšanu un pilnveidošanu.

NMP sniegšanu nodrošinošā personāla apmācība un kvalifikācijas uzturēšana 2021. gadā tika organizēta un noritēja atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam. 2021. gadā savas zināšanas un prasmes NMP sniegšanā un medicīnisko manipulāciju veikšanā pilnveidoja **900** personas (2020. gadā -1023; 2019.gadā -1569), savukārt **49** (2020. gadā -246; 2019.gadā - 298) personas pilnveidoja savas zināšanas elektrokardioloģijā. Saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteikto mācību programmu "Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem" apguva **317** (2020. gadā -347; 2019. gadā -799) OMT vadītāji.

MKKVC speciālisti, nolūkā nodrošināt ārstniecības personu un OMT vadītāju kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākumu norises kvalitāti organizēja un nodrošināja šādu semināru norisi:

- seminārs „Praktiskie treniņi medicīniskā aprīkojuma un individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanā" praktisko treniņu vadītājiem;
- semināri „Praktiskie treniņi neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā" praktisko treniņu vadītājiem;
- seminārs mācību programmas „Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem" pasniedzējiem;
- seminārs Ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes komisijas locekļiem par komisijas darba organizēšanu un ārstniecības personu ikgadējo kvalifikācijas pārbaužu rezultātu vērtēšanas principiem 2021. gadā;
- seminārs konsultāciju elektrokardioloģijā vadītājiem.

2021. gadā tika mainīts ārstniecības personu praktisko iemaņu NMP sniegšanā pārbaužu saturs un vērtēšanas kritēriji, kā arī ārstniecības personu teorētisko zināšanu NMP sniegšanā pārbaužu formāts. Testa norise tika organizēta attālināti, izmantojot HORIZON HOP sistēmu. Testā kopumā bija 100 jautājumi par dažādiem neatliekamajā medicīnā aktuāliem jautājumiem. Katra konkrētā varianta jautājumi tika atlasīti pēc nejaušības principa.

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, **2021. gadā kopumā 391 ārstniecības personai tika veikta kvalifikācijas pārbaude**. Ņemot vērā ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes sarežģītību (tā prasa gan teorētisku, gan praktisku sagatavošanos),

Dienesta ārstniecības personām, kuras sekmīgi veica ikgadējo kvalifikācijas pārbaudi, 2021. gadā tika piešķirti 20 tālākizglītības punkti. Tāpat 2021. gadā veikta 35 ārstu kompetenču atbilstības novērtēšana.

2.2.2 Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana

Nolūkā paaugstināt pacientiem sniegtās NMP kvalitāti dažādās situācijās un pacientu drošību, **MKKVC, saskaņā ar tā reglamentā noteikto, pārskata periodā veica šādu MR/ieteikumu un informatīvo materiālu, kas saistīti ar vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešanu, aktualizēšanu vai sagatavošanu:**

- algoritmi rīcībai, lēmumu pieņemšanai un darba organizēšanai Covid-19 pandēmijas laikā;
- MR 030 "Informatīvais materiāls "Covid-19 diagnostika, klīnika, komplikācijas un taktika pirmsslimnīcas etapā";
- NMP 1.2 "Kārtība, kādā Dienesta personāls nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību pacientiem ar akūtu koronāru sindromu";
- MR 002 "Ieteikumi neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai pacientiem ar vēdera dobuma orgānu patoloģiju";
- MR 006 "Informatīvs materiāls par brigāžu ekipējumā esošo medikamentu lietošanu";
- MR 009 "Ieteikumi neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai smagu traumu, t.sk. multiplu traumu (politraumu), guvušiem pacientiem";
- MR 018 "Ieteikumi glikometra un perfuzora pielietošanai";
- MR 022 "Ieteikumi neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai bērniem ";
- MR 029 "Ieteikumi drošai bērnu transportēšanai operatīvajos medicīniskajos transportlīdzekļos".

Pārskata periodā tika aktualizētas arī procedūras, kas saistītas ar vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešanu:

- ATB 5.2. "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personu ikgadējo un ārpuskārtas kvalifikācijas pārbaužu organizēšanas un norises kārtība";
- ATB 5.6. "Kārtība, kādā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personām un medicīnas studentiem, kas nodarbināti Dienestā, tiek nodrošināti praktiskie treniņi un konsultācijas".

2.2.3 Sniegtās NMP kvalitātes uzraudzība un izvērtēšana un pacientu drošība

Ņemot vērā MK noteikumu Nr. 60 17. punktā noteikto un saskaņā ar Dienesta procedūrās noteikto, tika turpināts darbs pie pacientiem sniegtās NMP kvalitātes uzraudzības, veicot telefonsarunu ierakstu, ierakstu izsaukumu elektroniskajās kartēs, pacientiem pirmsslimnīcas etapā noteikto diagnožu atbilstības slimnīcās noteiktajām diagnozēm vērtēšanu un analīzi, kā arī Dienestā saņemto iesniegumu (sūdzību) izskatīšanu, veidojot vienotu iesniegumu/sūdzību par sniegtās NMP kvalitāti reģistru, kurā kā klasifikators tika iekļauts arī VI rekomendētais veselības aprūpes sūdzību analīzes rīks, kas tika pielāgots Dienesta darba specifikai.

Nolūkā pilnveidot medicīniskās kvalitātes un pacientu drošības sistēmas, 2021.gadā tika aktualizētas procedūras:

- ATB 5.4 "Nodrošinātās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitātes uzraudzība, izvērtēšana un analīze";
- VAD 12 "Kārtība, kādā ziņošanas- mācīšanās sistēmā reģistrē, izvērtē un analizē ar pacientu drošību saistītos atgadījumus".

2021. gadā izvērtēšanai un izskatīšanai Dienestā saņemti 295 iesniegumi par sniegtās NMP kvalitāti, t.sk. 23 gadījumos rosinātas pārbaudes lietas. Par sniegtās NMP kvalitāti saņemto pamatoto sūdzību skaits ir 66 jeb 0,018% no izpildīto izsaukumu skaita (368 781). Konstatēto nepilnību/neatbilstību gadījumos tika noteikti korektīvie pasākumi, piemēram, mērķtiecīgu, fokusētu praktisko treniņu apmeklējums Dienestā, zināšanu pilnveidošana, piedaloties ESF finansētos kursos atbilstoši noteiktajai vajadzībai.

MKKVC veidotās un vadītās sistēmas ir tik stipras, cik stiprs ir tās vājākais posms, tāpēc 2021. gadā MKKVC mērķtiecīgi un sistēmiski turpināja darbu pie medicīniskās kvalitātes un pacientu drošības sistēmu pilnveidošanas, neraugoties uz periodiski vakantajām, ar minētajām sistēmām saistītajām amatu vietām, Covid-19 pandēmijas radītajiem riskiem un izaicinājumiem. Būtiskākais no tiem ir Dienestā nepietiekams atbilstošas kvalifikācijas, ar klīnisku pieredzi ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu skaits, lai kvalitatīvi tiktu nodrošināta Dienesta pamatfunkcija un īstenota misija.

Nolūkā pilnveidot sniegtās NMP kvalitāti un pacientu drošību, Dienesta personālam tika nodrošināta iespēja iepazīties ar vairākām videolekcijām/ prezentācijām par atziņām, kas gūtas, izvērtējot pacientu drošības sistēmā reģistrētos atgadījumus.

Pacientu ziņošanas – mācīšanās sistēmā ziņoto atgadījumu skaita dinamika kopumā ir apmierinoša, taču atsevišķi aspekti norāda uz kļūdu izvērtēšanas un analīzes riskiem un ar tiem saistītām sekām. Darbs jāturpina pie gadījumu analīzes komandu veidošanas, kā arī pacientu drošības kultūras veidošanas Dienestā.

Lielākā daļa no Stratēģijā noteiktā mērķa "Kvalitatīva un pacientiem droša NMP pirmsslimnīcas etapā" 2021. gadā izvirzītajiem rezultatīvie rādītāji ir izpildīti:

- Pacientu īpatsvars, kuriem laiks no pirmā kontakta ar NMP brigādi līdz diagnozes – AKS ar ST elevācijām, noteikšanai nepārsniedz 10 min, ir 94,3% (Stratēģijā noteiktais mērķis - 92%).
- 77,5% pacientu, kuriem noteikta diagnoze – AKS ar ST elevācijām, 2 h laikā no pirmā kontakta ar NMP brigādi ir nogādāti stacionāros perkutānai koronārai intervencei (PKI) (Stratēģijā noteikti 73%).
- 33,3% (Stratēģijā noteikti 32%) pacientu ar politraumu 1h laikā no NMP izsaukuma pieteikšanas ir nogādāti stacionāros.
- Stacionāros ar insulta vienību nogādāto pacientu ar akūta insulta diagnozēm īpatsvars (%), pie kuriem NMP brigāžu pavadītais laiks (no ierašanās brīža līdz transportēšanas uzsākšanai) nepārsniedz 15min., ir 35,9%, kas pārsniedz Stratēģijā noteiktos 30%.

- Ārpus stacionāra dzemdībās NMP brigādes klātbūtnē nav mirusi neviena dzemdētāja.
- Ārpus stacionāra dzemdībās NMP brigādes klātbūtnē miris viens jaundzimušais, kas dzimis OMT grūtniecei, kurai bija vairākas saslimšanas anamnēzē, t.sk. grūtniecības pirmajā trimestrī pārslimota Covid-19 infekcija, gestācijas laiks bija ievērojami īsāks par 34 nedēļām, līdz ar to piedzima izteikti nenobriedis jaundzimušais, kuram tika veikti reanimācijas pasākumi, bet tie bija nesekmīgi.
- Pacientu drošības ziņošanas - mācīšanās sistēmā reģistrēti 66 ar pacientu drošību saistīti atgadījumi. Stratēģijā noteiktais rezultatīvais rādītājs (90) netika sasniegts, ņemot vērā, ka pacientu drošības sistēmas un nevēlamu atgadījumu ziņošanas kultūras pilnveidošanai un attīstībai ir nepieciešams laiks un atbilstoši apstākļi. Dienestā atgadījumu ziņošanas kultūra veidojas lēnām un pakāpeniski, arvien vairāk darbiniekiem izprotot atgadījumu ziņošanas kultūras būtību.
- Dienestā saņemto pamatoto sūdzību par sniegtās NMP kvalitāti skaits – 66, kas ir lielāks nekā prognozētais – 51. Tas skaidrojams ar nepilnu divu gadu ilgu palielinātu slodzi – kā emocionālu, tā fizisku, NMP nodrošinošajam personālam, strādājot specifiskos apstākļos, ko radījusi Covid-19 pandēmija, kā arī atbilstošas kvalifikācijas un pieredzes darbinieku nepietiekamais skaits Dienestā

2.3 Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums

Medicīnisko resursu un medicīnas tehnoloģiju nodrošinājuma uzturēšanai 2021. gadā no budžeta līdzekļiem veiktas nepieciešamās medikamentu, vienreizlietojamo materiālu un medicīnisko ierīču iegādes: medikamentu iegādei izlietoti 281 381 EUR (2020. gadā – 276 024 EUR), bet vienreizlietojamo medicīnisko materiālu iegādei izlietoti 473 033 EUR (2020. gadā – 631 978 EUR). Starpība skaidrojama ar to, ka 2021. gadā lielu daļu no vienreizlietojamajiem individuālās aizsardzības līdzekļiem Dienests saņēma no Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centra resursiem bez atlīdzības. Savukārt medicīnisko pamatlīdzekļu iegādei izlietoti 473 033 EUR, no kuriem **iegādātas šādas jaunas medicīniskās ierīces: 25 defibrilatori, 31 elektriskais vakuumsūknis, 26 perfuzori un divas plaušu mākslīgās ventilācijas ierīces.** Jāatzīmē, ka vēl **astoņas jaunas PMV ierīces ir saņemtas dāvinājumā no ASV vēstniecības**. Dažāda inventāra (ierīces, instrumenti, imobilizācijas līdzekļi) atjaunošanai 2021. gadā izlietoti 46 710 EUR. Medicīniskā aprīkojuma atjaunošana un tehnoloģiju pilnveide ļauj nodrošināt kvalitatīvu NMP sniegšanu, kas ir pamats pacientu drošības sistēmas pilnveidošanai un attīstībai, kā arī ļauj operatīvāk izveidot papildus NMP brigādes, ja pēc tādām rodas nepieciešamība. Tā kā 2021.gadā ir veikts iepirkums un ir noslēgti līgumi par medicīnisko ierīču piegādi, tad medicīnisko tehnoloģiju attīstība un pilnveide tiks turpināta arī 2022.gadā

2.4 Infrastruktūras attīstība un darba vides uzlabošana

Pēdējā gada laikā īstenota BAC Jēkabpils un BAC Ventspils telpu nomaiņa, tādējādi uzlabojot darba vides apstākļus atbalsta un brigāžu personālam. Pārskata gadā uzsākts LRC OVC būvniecības process. Noritēja darbs pie ēkas Laktas ielā k-1 pielāgošanas MKKVC vajadzībām, kas tiks pabeigts 2022. gadā.

2.5 ĀS gatavības nodrošināšanas jomā

Lai nodrošinātu Dienesta darbības nepārtrauktību un stiprinātu reaģētspēju ĀS, pārstrādāts un pilnveidots ĀSVP. Izstrādāts un ĀSVP iekļauts Dienesta vitāli svarīgo funkciju nodrošināšanai nepieciešamā (kritiskā) personāla saraksts, papildināta un pilnveidota rīcības algoritma shēma "Papildbrigāžu nodrošinājums ar OMT, medicīnisko un IT aprīkojumu" ĀS, kā arī precizēti, aktualizēti dažādu līmeņu atbildīgo personu rīcības algoritmi un visa ĀS nepieciešamā kontaktinformācija.

Lai trenētu Dienesta gatavību rīcībai ĀS un sadarbību ar citām ĀS pārvaldīšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī pilnveidotu NMP brigāžu prasmi nodrošināt NMP, kopumā 2021. gadā ĀS gatavības nodrošināšanas nodaļa organizēja divas ĀS mācības Dienestā (OVC evakuācija un apziņošanas mācības visos BAC), kā arī nodrošināja dalību 13 citu institūciju rīkotās ĀS un civilās aizsardzības mācībās.

Lai izveidotu apmācības sistēmu vadības personāla sagatavošanai darbam ĀS, **uzsākta programmas "NMPD ārstniecības personu sagatavošana Vadības ārsta pienākumu veikšanai"** izveide. Programma tiks pabeigta un apmācība uzsākta 2022. gadā.

Lai sagatavotu vadības personālu darbam ĀS, sadarbībā ar VUGD, NBS, Zemessardzi, Valsts policiju un VDD pilnveidotas NMP brigāžu, vadības ārstu un ārkārtas vadības grupas pārstāvju zināšanas un prasmes vairākās ĀS mācībās, t.sk. Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes mācības "Neptūns", SIA "Riga fertilizer terminal" u.c.

Lai pilnveidotu OVC darbu un paaugstinātu gatavību rīcībai ĀS, organizētas un novadītas Rīgas **OVC evakuācijas mācības** uz kritiskās infrastruktūras telpām Rīgā, Grebenščikova ielā 1.

Atbilstoši aktuālajiem apdraudējumiem un mācību secinājumiem (Ausma 2021, VDD pretterorisma mācības) izstrādātas prasības un rekomendācijas resursu un infrastruktūras nodrošināšanai ĀS, kuras iestrādātas ĀSVP, kā arī sadarbībā ar valsts drošības iestādēm sagatavota un apkopota informācija par materiāltehniskajiem un personāla resursiem ĀS. Īstenojot ĀS notikumu un potenciālo draudu analīzi, sniegti priekšlikumi un izstrādāti risinājumi to ietekmes novēršanai, attiecīgi papildinot un aktualizējot ĀSVP un Risku plānu Covid 19 pandēmijas laikā.

2.6 KM sistēmas darbības plānošana un organizēšana

Lai nodrošinātu KM sistēmas gatavību reaģēt un glābt cilvēku dzīvības ĀMS un ĀS, kā arī mazinātu ĀS postošo ietekmi uz sabiedrības veselību, **ir uzturēta un pilnveidota KM sistēmas gatavība ĀS un katastrofām veselības nozarē.**

2021. gadā ir aktualizēti, ar sadarbības iestādēm saskaņoti un ar VM 2021.gada 25. oktobra rīkojumu Nr. 210 "Par grozījumiem Veselības ministrijas 2020. gada 20. decembra rīkojumā Nr. 225 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu"" **apstiprināti VKM plāna grozījumi.** VKM plāna grozījumos ir aktualizēta informācija par slimnīcu un Dienesta resursiem, iestāžu kontaktinformācija, kā arī informācija par IT ierobežotu resursu izmantošanu ĀS Covid-19 pandēmijas laikā. Izstrādāti divi jauni VKM plāna pielikumi, kas nosaka: 1) veselības nozares institūciju iesaisti un rīcību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā un 2) informāciju par valstī reģistrētajiem NMP sniedzošo operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu resursiem.

Lai uzlabotu KM sistēmas gatavību darbam ĀS un Covid-19 pandēmijas laikā**, ir pilnveidota stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēma (SAIRIS), kurā**

vienlaikus operatīvā režīmā pieejama informācija par 42 stacionāro ārstniecības iestāžu resursiem.

Pārskata gadā Dienests iesaistījās VM ārkārtas vadības grupas, VM darba grupas "Covid-19 pacientu ārstēšanai nepieciešamo gultu izvēršana un cilvēkresursu piesaiste" un tās apakšgrupu "Gultu koordinēšanas apakšgrupa", "Ārstniecības procesa nodrošināšanai nepieciešamo cilvēkresursu piesaistes apakšgrupa", "Starptautiskās palīdzības pieprasīšanas un saņemšanas procesa pārvaldības apakšgrupa", Valsts Operatīvās medicīniskās komisijas un Krīzes vadības padomes darbā, **koordinējot slimnīcu gatavības un reaģēšanas pasākumus, informējot par stacionāro ārstniecības iestāžu noslodzi un resursu kapacitātēm, nodrošinot dalību VM informatīvā ziņojuma "Par medicīniskā skābekļa pieejamības nodrošināšanu un slimnīcu rezervju, kā arī valsts gultu rezervju veidošanu" izstrādē.** Lai nodrošinātu akūto un NMP pakalpojumu nodrošināšanu Covid-19 pandēmijas laikā un noteiktu slimnīcu resursu pārstrukturizēšanu un iesaisti Covid-19 pacientu aprūpē, izstrādāti izvērtēšanas kritēriji slimnīcu gultu kapacitātei, reaģēšanas režīmi un pasākumi pakalpojumu nodrošināšanai. Lai nodrošinātu starptautiskās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu EK Civilā aizsardzības mehānisma ietvaros, apkopota informācija no ārstniecības iestādēm par nepieciešamajiem resursiem Covid-19 pacientu ārstēšanai un nodrošināta iesaiste saņemto starptautiskās palīdzības piedāvājumu izvērtēšanā.

ĀS laikā, palielinoties slimnīcu gultu noslodzei, Dienests ir sniedzis rekomendācijas un atbalstu veselības nozares institūcijām slimnīcu darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, tai skaitā darba pārprofilēšanas plānošanai Covid-19 pacientu uzņemšanai. Epidemioloģiskās situācijas un slimnīcas gultu noslodzes atspoguļošanai, aktuālās informācijas apmaiņai un pieņemto lēmumu skaidrošanai Dienests ir organizējis attālināti 49 sanāksmes ar slimnīcām, iesaistot NVD, VM, SPKC, VI u.c. institūciju un profesionālo asociāciju pārstāvjus.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 308 "Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem", Dienests ir veicis veselības nozares apgādes koordinatora uzdevumu izpildi. Uzturēts prioritāro institūciju vajadzību saraksts veselības nozares institūciju un stacionāro ārstniecības iestāžu vajadzībām. Apkopota informācija par epidemioloģiskās drošības nodrošinājuma resursu veselības nozares iestādēs, kā arī uzturēts rezervju saraksts. Katru nedēļu apkopota informācija un analizēta stacionāro ārstniecības iestāžu epidemioloģiskās drošības nodrošinājuma resursu pieejamība.

Atbilstoši Stratēģijā noteiktajam, pārskata gadā izskatīti un saskaņoti 12 slimnīcu, kuras sniedz NMP, KM plāni: SIA „Rīgas Dzemdību nams'', SIA „Alūksnes slimnīca'', PSKUS, SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca'', SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība'', SIA „Jelgavas pilsētas slimnīca'', SIA „Cēsu klīnika'', SIA „Jūrmalas slimnīca'', VSIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca'', SIA „Madonas slimnīca', SIA „Piejūras slimnīca'', SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca".

Saistībā ar valstī noteiktajiem Covid-19 epidemioloģiskajiem ierobežojumiem Dienesta KM sistēmas jomas klātienes mācību organizēšana un klātienes vizītes KM plānu un veselības nozares institūciju sagatavotības ĀS pārbaudei pārceltas uz nākamajiem periodiem. Sadarbībā ar PSKUS organizētas attālināti 11 stratēģiskās sapulces ārstniecības personālam par Covid-19 aktualitātēm.

Lai stiprinātu KM sistēmas darbību valstī, pilnveidojot starpinstitūciju un starpsektoru sadarbību, apdraudējumu riska novērtēšanai un rīcībai ĀS nodrošināta dalība četrās

teorētiskajās civilās aizsardzības mācībās par gatavību un reaģēšanu ārējā ienaidnieka apdraudējuma gadījumā.

2.7 Starptautiskā un pārrobežu sadarbība

2.7.1 Starptautiskā sadarbība KM jomā

KM sistēmas darbības plānošanas un organizēšanas ietvaros, lai nodrošinātu Latvijas kā NATO, ES un PVO dalībvalsts informācijas apriti un vienotas politikas īstenošanu veselības aizsardzības un ĀS pārvaldīšanas jomā, nodrošināta:

1. PVO SVAN un EK Agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas kontaktpunktu darbība. **Nodrošināta citu valstu paziņojumu izskatīšana par Covid-19 pretepidēmijas un kontroles pasākumiem kā arī riska novērtējumi par citiem konstatētajiem apdraudējumiem.**
2. **Dalība ES, PVO, NATO, ECDC un citās saistītajās EK darba grupās, sanāksmēs un apmācībās:**
   - ✓ 30 EK Veselības drošības komitejas tiešsaistes sanāksmēs ar mērķi koordinēt vienotu rīcību Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai;
   - ✓ četrās nacionāla līmeņa NATO CEPC jautājumu ekspertu darba grupas sanāksmēs;
   - ✓ trīs NATO Veselības grupas (JHG) tiešsaistes plenārsēdēs;
   - ✓ četrās ECDC nacionālo kontaktpunktu tiešsaistes sanāksmēs par koordinētu un vienotu rīcību Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai;
   - ✓ trīs ES Padomes prezidentvalsts rīkotajās sanāksmēs par EK Regulas par nopietniem pārrobežu draudiem veselībai grozījumiem.

Aktualizēta informācija par NMP slimnīcām NATO Uzņemošās valsts atbalsta spēju katalogam. **Nodrošināta dalība Latvijas civilā sektora noturības novērtējuma sagatavošanā atbilstoši NATO noteiktajām septiņām nacionālās noturības pamatprasībām un to izvērtēšanas kritērijiem par veselības nozares noturības spējām.**

EK Veselības programmas projekta "**Vienotā rīcība gatavības stiprināšanai ES pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai un atbalstu Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu ieviešanai**" ietvaros, 2021. gada 22. martā Dienests piedalījies starptautiska semināra par SVAN kapacitāšu stiprināšanu antimikrobās rezistences, biodrošības, riska komunikācijas un ķīmisko negadījumu jomā organizēšanā un vadīšanā.

Nodrošināta dalība citu projekta partneru valstu organizētajos semināros:

- četrās tiešsaistes mācībās par SVAN pamatprincipiem speciālistiem bez iepriekšējas pieredzes;
- dalība seminārā "In(tra)-Action Review (IAR) in an Online Setting".

2.7.2 Starptautiskā sadarbība NMP jomā

2021. gadā saskaņā ar 2010. gada 24. septembrī parakstīto vienošanos starp VM, Igaunijas Republikas Sociālo lietu ministriju un Igaunijas Republikas Iekšlietu ministriju par savstarpējo palīdzību NMP sniegšanā pierobežu teritorijā un Dienesta, Igaunijas Republikas

Veselības pārvaldes un Igaunijas Ārkārtas Izsaukumu centra 2010. gada 15. novembrī noslēgto savstarpējo vienošanos par NMP sniegšanu pierobežas teritorijā, **Dienesta pierobežā lokalizētās brigādes pēc Igaunijas Ārkārtas izsaukumu centra lūguma devušās trīs NMP izsaukumos uz Igauniju**. Dienesta OVC nav lūdzis Igaunijas NMP brigāžu palīdzību pārskata gadā.

Pamatojoties uz 2019. gada 5. septembrī starp Latvijas, Šauļu, Klaipēdas, Paņevežas, Viļņas un Kauņas Dienestu noslēgto vienošanos "Sadarbības līgums par neatliekamās medicīniskās palīdzības pieprasīšanu un savstarpēju palīdzības sniegšanu pierobežas teritorijā", nav bijis neviens savstarpējās palīdzības lūgums.

2.8 Pirmās palīdzības apmācības organizēšana valstī

Saskaņā ar MK noteikumos Nr. 557 un Nolikumā noteikto, 2021. gadā veikta pirmās palīdzības sniegšanas metodiskā vadība, koordinācija, organizācija, kontrole, pirmās palīdzības pasniedzēju apmācība.

Noorganizēti trīs pirmās palīdzības pasniedzēju kvalifikācijas celšanas semināri:

- ✓ Elektrodrošība un elektrotraumas (četras stundas) - piedalījās 113 pirmās palīdzības pasniedzēji.
- ✓ Pirmās palīdzības psiholoģiskie aspekti (astoņas stundas) - piedalījās 81 pirmās palīdzības pasniedzējs.
- ✓ Par paplašināto pirmās palīdzības 40 stundu apmācības programmu (divas dienas) – piedalījās 12 pirmās palīdzības pasniedzēji.

- Saistībā ar valstī noteiktajiem Covid-19 epidemioloģiskajiem ierobežojumiem un uzsākto darbu pie pirmās palīdzības sniegšanas vadlīniju aktualizēšanas, 2021. gadā netika organizēta pirmās palīdzības pasniedzēju apmācība un sertifikācijas eksāmens.
- Izstrādāti metodiskie norādījumi par pirmās palīdzības pamatzināšanu 12 stundu apmācības programmas realizēšanu. Saskaņā ar 2021. gada 28. septembra MK noteikumu Nr. 662 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" 123. punktu, metodiskie norādījumi saskaņoti ar SPKC un VI.
- Sniegti metodiskie norādījumi apmācītājorganizācijām par pirmās palīdzības apmācību organizēšanu un informācijas sniegšanu.
- Uzturēta un pilnveidota pirmās palīdzības apmācības datu bāze.
- Izstrādāti kritēriji Novērtēšanas komisijas locekļu konkursam, organizēts konkurss novērtēšanas komisijas locekļa amatiem.
- Saskaņā ar Stratēģiju aktualizēts pirmās palīdzības sniegšanas apmācīttiesīgo fizisko un juridisko personu atbilstības Novērtēšanas komisijas nolikums.
- Organizētas četras Novērtēšanas komisijas sēdes, izskatīti 34 fizisku personu iesniegumi un septiņi juridisko personu iesniegumi.
- Sagatavots atzinumus par pieaugušo neformālās izglītības programmu "Nodarbināto teorētiskā un praktiskā apmācība par pirmās palīdzības sniegšanu un rīcību avārijas situācijās atbilstoši darba vietas specifikai un darbā lietojamo ķīmisko vielu un maisījumu īpašībām".

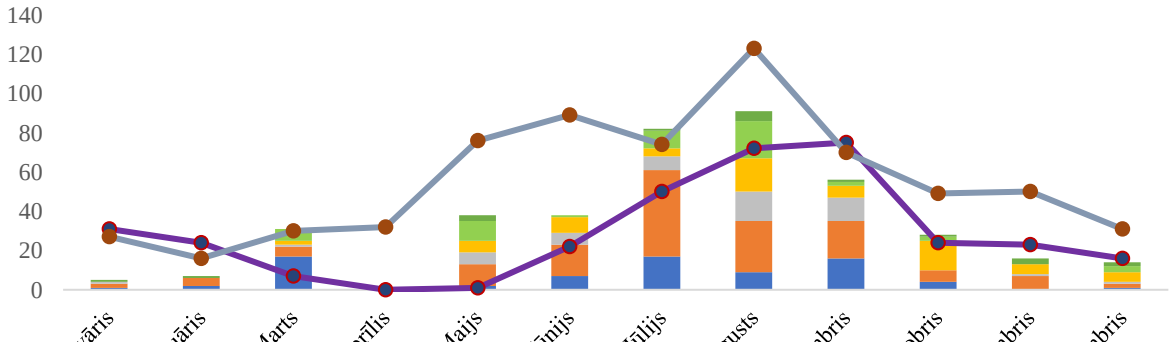
2.9 Valsts materiālo rezervju jomā paveiktais 2021. gadā

- Nodrošināta VMR veidošana un pārvaldīšana – iegāde, atjaunināšana, uzskaite, uzglabāšana, uzturēšana, izsniegšana, atsavināšana, norakstīšana, inventarizācija saskaņā ar 2019. gada 1. janvāra likumu "Valsts materiālo rezervju likums".
- **Nodrošināta VMR noliktavu iesaiste valsts nozīmes Covid-19 pandēmijas seku pārvaldīšanas pasākumos – nozares un Dienesta IAL un dezinfekcijas līdzekļu uzglabāšana, izsniegšana.**
- VMR 2021. gadā izmantotas, lai:
    - ✓ sakarā ar straujo smagu Covid-19 pacientu pieaugumu nodrošinātu Jēkabpils reģionālajā slimnīcas darbību, t.sk. reanimācijas gultu darbību slimnīcā;
    - ✓ nodrošinātu iesaistīto VR personālu ar gultas vietām sakarā ar valsts robežas nelikumīgās šķērsošanas gadījumu skaita pieaugumu;
    - ✓ nodrošinātu Covid-19 vīrusu izplatības ierobežojošo pasākumu veikšanu;
    - ✓ nodrošinātu epidemioloģisko drošības situāciju Evaņģēlisko kristiešu draudzes nakts patversmes "Zilais Krusts" klientiem;
    - ✓ nodrošinātu krīzes situācijas risināšanu SIA "Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcā".
- Sagatavots humānās palīdzības sūtījums Lietuvai.
- **Pabeigta VMR Kandavas noliktavas rekonstrukcija.**
- Iniciēta un nodrošināta dalība nozaru VMR glabātāju sanāksmē, lai nākotnē, ņemot vērā gūto pieredzi Covid-19 infekcijas izplatības un tās seku novēršanā, nodrošinātu nozaru labāku gatavību katastrofu un citu apdraudējumu ierobežošanā un to radīto seku novēršanā un pārrunātu nākotnes risinājumus VMR glabāšanai.

Stratēģijas darbības virziena "Katastrofu medicīnas sistēma" noteiktā mērķa "Racionāli uzturētas un izvietotas medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves", rezultatīvais rādītājs 2021.gadā netika sasniegts, ņemot vērā VMR noliktavu iesaisti valsts nozīmes Covid-19 pandēmijas seku pārvaldīšanas pasākumos – nozares un Dienesta IAL un dezinfekcijas līdzekļu uzglabāšanā, izsniegšanā. Jautājums par VMR noliktavu modernizēšanu un optimizēšanu tiks pārskatīts 2022.gadā.

2.10 Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos

Pārskata periodā Dienests nodrošinājis medicīnisko palīdzību 327 (2020. gadā – 309) dažāda mēroga publiskos pasākumos, un to medicīniskajā nodrošināšanā tika iesaistītas 407 (2020. gadā – 345) resursu vienības (3. attēls). Noslēgti divi līgumi par medicīniskās palīdzības nodrošināšanu pasākumos. Sniegto pakalpojumu nelielais skaits skaidrojams ar valstī noteiktajiem Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem, kā arī ar Dienesta resursu noslodzi pamatfunkcijas izpildē.

3. attēls. Dienesta struktūrvienību brigāžu dežūru skaits publiskajos pasākumos, 2019. - 2021. gads

Ņemot vērā ierobežojumus attiecībā uz pieļaujamo pasākumu dalībnieku un apmeklētāju skaitu, medicīniskās palīdzības nodrošināšanai galvenokārt bijusi pietiekama vienas NMP brigādes piesaiste. 2021. gadā turpināta līguma ar Aizsardzības ministrijas Jaunsardzes un informācijas centru izpilde, nodrošinot NMP praktiskās šaušanas mācību jauniešiem un Jaunsardzes nometņu norises laikā visā Latvijas teritorijā. Medicīniskā palīdzība nodrošināta arī profesionālo komandu sporta veidu sacensību un sporta spēļu laikā, piemēram, Latvijas valsts izlases futbolā spēlēs, Latvijas futbola virslīgas komandu spēlēs un hokeja spēlēs, spīdveja sacensībās.

Kā ik gadu, laikā no 2021. gada 12. līdz 15. augustam, pēc iepriekš saskaņota plāna medicīniskā palīdzība nodrošināta Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos Aglonas svētvietā. 2021. gada 28. un 29. augustā medicīniskā palīdzība sniegta Rimi Rīgas skriešanas maratona dalībniekiem. Laikā no 30.novembra līdz 1.decembrim pēc vairāku mēnešu ilga sagatavošanās posma, medicīniskā nodrošinājuma un starpinstitūciju sadarbības plāna izstrādes **Dienests nodrošināja medicīnisko palīdzību sevišķi augsta drošības līmeņa pasākumā NATO ārlietu ministru sanāksmē Rīgā**.

Pārskata periodā Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļā saņemts un reģistrēts 1201 informatīvais ziņojums (2020. gadā – 1 560) par publiskajiem pasākumiem, kuru norisei bijis nepieciešams Dienesta atbalsts, NMP brigādes operatīvi uz norises vietu nosūtot pēc rīkotāju atbildīgās personas pieprasījuma pie pacientiem dzīvībai un veselībā kritiskā stāvoklī.

Regulāri visa pārskata gada laikā tikusi saskaņota rīcība NMP nodrošināšanai augsta līmeņa ārvalstu amatpersonu vizīšu laikā Latvijā, kā arī augstu Latvijas amatpersonu darba braucienu laikā. Pēc atbildīgo institūciju pieprasījuma nodrošināta paaugstināta gatavība sniegt NMP visā valsts teritorijā personām, kurām tiek nodrošināta personīgā apsardze. Nodrošināta līguma par medicīnisko pakalpojumu nodrošināšanu Valsts Prezidenta kancelejas vajadzībām izpilde, nodrošinot mediķu brigāžu dežūras pēc Valsts prezidenta kancelejas organizētos Valsts svētku pasākumos, kā arī pasākumos ar augstu ārvalstu amatpersonu klātbūtni.

2.11 Medicīniskā transportēšana uz/no ārvalstīm

Pārskata periodā Dienests iesaistījies 42 (2020. gadā – 41) pacientu medicīnisko repatriāciju un evakuāciju koordinēšanā un nodrošināšanā. Organizēta 15 (2020. gadā – 16) pacientu medicīniskā transportēšana nogādāšanai uz ārstniecības iestādēm mītnes zemē un 27 (2020. gadā – 24) personu medicīniskā transportēšana uz Latviju. Līdzīgi kā 2020.gadā, medicīnisko repatriāciju skaits tūrisma braucienos gūtu traumu vai saslimšanu gadījumā Latvijas valsts piederīgajiem joprojām saglabājas neliels. Pārvešana bijusi nepieciešama galvenokārt pacientiem ar psihiatriskām saslimšanām. Uz Latviju 2021. gadā pacienti tika transportēti no Nīderlandes, Vācijas, Čehijas, Spānijas, Dānijas, Ēģiptes, Singapūras un citām valstīm. Nodrošinot pacientu medicīnisko transportēšanu starptautiskā līmenī, Dienests

sadarbojās ar LR ĀM Konsulāro departamentu, LR vēstniecībām un konsulātiem ārvalstīs, VR, kā arī ārvalstu partneriem.

Saskaņā ar MK 555. noteikumu 120.3.punktā noteikto, par Dienesta līdzekļiem tikusi veikta septiņu pacientu-bērnu medicīniskā transportēšana gadījumos (2020. gadā – četru), kad Latvijā pieejamās ārstniecības iespējas bijušas izsmeltas.

Pārskata periodā vairākkārt pieaudzis Dienesta veikto pacienta medicīniskās transportēšanas no augstāka līmeņa stacionārās ārstniecības iestādes uz zemāka līmeņa stacionāro ārstniecības iestādi gadījumu skaits, kad pacienta veselības stāvoklis ir uzlabojies un ļauj turpināt ārstēšanu zemāka līmeņa stacionārā un ja augstāka līmeņa stacionārajai ārstniecības iestādei ir nepieciešams atbrīvot stacionārās gultas akūtiem pacientiem, kuriem nepieciešama stacionārā ārstēšana neatliekamā kārtā.

2.12 Norēķini par Dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem

Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļa 2021. gadā elektroniski noformējusi 3 642 (2020. gadā – 4 929) rēķinus par Dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem, t.sk. resursu vadības sistēmā Horizon noformēti 3 147 (2020. gadā – 4 318) privātpersonām izsniegtie rēķini. Gadījumos, kad Dienesta brigāde izsaukumu vietā konstatējusi izsaukuma neatbilstību pakalpojuma saturam, kad pacientam sniegtā medicīniskā palīdzība nav vērtējama kā neatliekami nodrošināma, izsniegti 1 884 (2020. gadā – 2 681) akti-rēķini. Privātpersonām sniegto maksas pakalpojumu samazinājums skaidrojams ar Dienestā izvērsto, ilggadējo skaidrošanas darbu par Dienesta funkcijām un alternatīviem medicīniskas palīdzības saņemšanas iespējām gadījumos, kad nepieciešamā palīdzība nav vērtējama kā neatliekama, ar Covid-19 apstākļos izteikti samazināto apkalpoto ārvalstu tūristu skaitu, kā arī samazinātām iespējām pacientiem stacionāru izvēlē NMP saņemšanai, ņemot vērā ierobežojumus un stacionāru specializāciju Covid-19 apstākļos. Veikts darbs parādu atgūšanai - sagatavotas un nosūtītas atgādinājuma vēstules par neapmaksātiem rēķiniem. 2021. gadā parādu piedziņa turpināta sadarbībā ar uzņēmumu PAUS Konsults.

2.13 Dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze

2.13.1 NMP brigāžu darba rādītāji

Pārskata periodā NMP pirmsslimnīcas etapā palīdzības nodrošināšanai iedzīvotājiem tika plānotas 195 NMP brigādes 106 lokalizācijas vietās (skat. 4. attēlu). 2021. gadā turpinoties NMP brigāžu izvietojuma optimizācijai, **pārskata periodā izveidots jauns NMP punkts Lielplatonē, kas darbību uzsāka 2021. gada 28. jūnijā, tādā veidā 2021. gadā nodrošinot NMP brigāžu darbību 107 lokācijas vietās.** Neskatoties uz NMP punktu palielināšanos Dienestā, 2021. gadā tomēr nav sasniegts Stratēģijā izvirzītais mērķis par 108 NMP punktu lokalizācijas vietām, jo personālresursu trūkuma dēļ Liepupē neizveidoja jaunu NMP punktu.

NMP plānoto brigāžu sadalījums pēc veida 2021. gada nogalē:

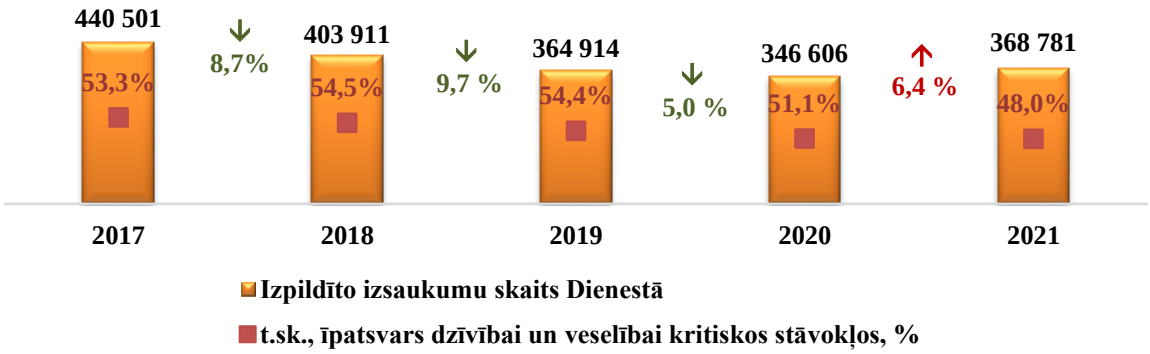
- reanimācijas brigādes – viena Rīgā;
- ārstu-speciālistu brigādes – trīs Rīgā, pa vienai Jelgavā, Grobiņā un Daugavpilī;
- IT brigādes – piecas RRC (četras Rīgā un viena Saulkrastos), viena VRC (Valmierā), divas LRC (Daugavpilī un Ludzā) un viena KRC (Ventspilī);
- Ārsta palīga brigādes – 179, t.sk. 43 dienas brigāde.

Vidēji diennaktī dežūrēja **173,3 diennakts brigādes** *(vidējais diennakts NMP brigāžu skaits tiek aprēķināts, dalot NMP brigādes nostrādāto stundu skaitu diennaktī ar 24 stundām)*, kas ir par 1,6 brigādēm mazāk salīdzinājumā ar 2020. gadu, kad vidēji diennaktī dežūrēja 174,9 diennakts brigādes.

4. attēls. NMP brigāžu izvietojums 2021. gadā.

2021. gadā NMP brigādes devušās uz 368 781 izsaukumiem (skat. 5. attēlu), kas ir par 6,4% (n=22 175) vairāk kā 2020. gadā. Izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedz. 2021. gadā bija 195, kas ir par 13 izsaukumiem vairāk uz 1000 iedz. salīdzinājumā ar 2020. gadu (n=182). To var skaidrot gan ar ārkārtējo situāciju valstī, gan ar netipisku karstuma vilni, kas sākās jūnijā. Izpildīto izsaukumu skaits turpināja pieaugt 2021. gada otrajā pusē, jo krasi pieauga saslimstība ar Covid-19**.**

5. attēls. NMP brigāžu izpildīto izsaukumu skaita izmaiņas 2017. - 2021. gadā

Pārskata periodā (skat. 3. tabulu) 177 075 izsaukumi jeb 48% bijuši pie pacientiem, kuriem konstatēts dzīvībai un veselībai kritisks stāvoklis. 1 381 pacientam medicīniskā palīdzība sniegta NMP brigāžu lokalizācijas vietās.

2021. gadā par 1,6% palielinājies izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē, veidojot kopējo īpatsvaru 44,7% no izpildītajiem NMP izsaukumiem, bet ņemot vērā, ka kopējais izpildīto izsaukumu skaits 2021. gadā palielinājies, tad salīdzinājumā ar 2020. gadu, nogādāto pacientu īpatsvars samazinājies (2020. gadā – 46,8%).

Veikto neatliekamo pārvešanu skaits samazinājies par 7,2% (n=1331) salīdzinājumā ar 2020. gadu, bet to īpatsvars no kopējā izpildīto izsaukumu skaita samazinājies par 0,7%, veidojot 4,7% no izpildītajiem izsaukumiem, salīdzinot ar 2020. gadu, kad pārvešanas veidoja 5,4% no izpildītajiem izsaukumiem. Atšķirībā no iepriekšējā gada, 2021. gadā (n=4 416) būtiski (par 231%;n=3 082) pret 2020.gadu (n=1 334) pieauga plānveida pārvešanas, jo Covid-19 pandēmijas dēļ tika noteikts, ka ievērojamās V un IV līmeņa slimnīcu noslodzes dēļ, atlabušos, bet vēl medicīniski uzraugāmos pacientus NMP brigādēm nepieciešams pārvest uz zemāka līmeņa ārstniecības iestādēm.

Pamatojoties uz MK noteikumos Nr. 555 122. punktā minēto, jau trešo gadu Dienesta vidējais NMP brigādes ierašanās laiks pie pacienta visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumos tiek mērīts valstspilsētās[1] un novadu pilsētas atsevišķi nevis visās pilsētās kopā. 2021. gadā vērojams, ka vidējais NMP brigādes ierašanās laiks pie pacienta pasliktinājies gan valstspilsētās, gan novadu pilsētās, kā arī lauku teritorijās, proti, 2021. gadā valstspilsētās NMP brigāde vidēji ieradās 10,1 min (2020. gadā – 9,2 min), novadu pilsētās 10,5 min (2020. gadā – 9,3 min), savukārt lauku teritorijās NMP brigādes vidēji ieradās 17,7 min, salīdzinājumā ar 2020. gadu, kad šis laiks bija 16,5 min., kas skaidrojams gan ar izpildīto izsaukumu pieaugumu, gan kopējo Covid-19 pandēmiju valstī, jo pie pacientiem bija jādodas pilnā IAL nodrošinājumā, kā arī pārejošas darba nespējas dēļ bija grūtības nokomplektēt NMP brigādes dežūrām..

2021. gadā gaisa transportu Dienestā nav bijis nepieciešams izmantot nevienu reizi, salīdzinājumā ar 2020. gadu, kad gaisa transports izmantots trīs reizes.

[1] Atbilstoši Administratīvi teritoriālai reformai un Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam sākot ar 2021. gada 1. jūliju republikas pilsētas pārdēvētas par valstspilsētām.

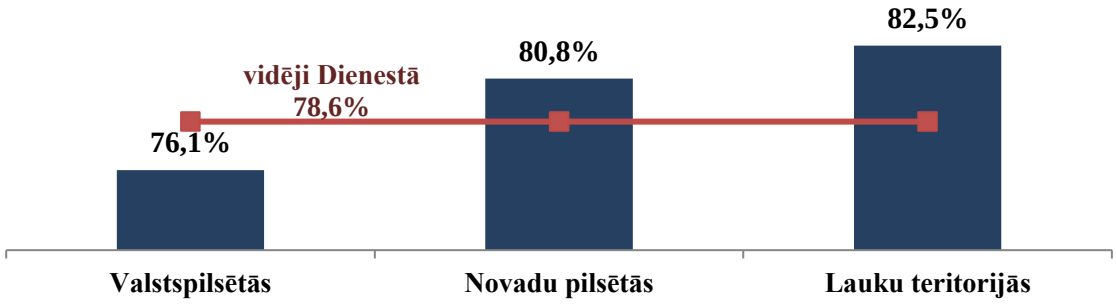
NMP brigāžu skaits vidēji diennaktī	173,3
NMP punktu skaits	107
Pieteikto NMP izsaukumu skaits	391 825
Izpildīto NMP izsaukumu skaits	368 781
Izsaukumi pie pacientiem, kam konstatēts dzīvībai un veselībai kritisks stāvoklis	177 075
Pacientu skaits, kam palīdzība sniegta NMP brigādes lokalizācijas vietā	1381
Izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē	164 898
Veikto pārvešanu skaits	17 280
Vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos, min.	
valstspilsētās	10,1
novadu pilsētās	10,5
lauku teritorijās	17,7
Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu skaits, %	
līdz 12 minūtēm valstspilsētās	76,1%
līdz 15 minūtēm novadu pilsētās	80,8%
līdz 25 minūtēm lauku teritorijās	82,5%

3. tabula. Pirmsslimnīcas NMP darbību nodrošinošie rādītāji 2021. gadā.

2021. gadā savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumos valstī kopā (skat. 6. attēlu) bija 78,6%, kas ir par gandrīz sešiem procentpunktiem mazāk kā 2020. gadā (84,5%).

2021. gadā tika īstenota Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas izstrādātā Administratīvi teritoriālā reforma, kuras rezultātā mainījies valstpilsētu un novadu pilsētu iedalījums, proti, ar 2021. gada 1. jūliju Ogre mainījusi savu statusu no novadu pilsētas uz valstpilsētas, savukārt Koknese un Iecava līdzšinējā ciema vietā ieguvušas novadu pilsētas statusu. Kopumā līdzšinējo 119 pašvaldību vietā tika izveidotas 43 jaunas pašvaldības. Izveidoti divi jauni novadi – Dienvidkurzemes un Augšdaugavas novads. Kā arī līdzšinējie novadi, kuri atradās vienas administratīvi teritoriālās vienības ietvaros, iekļaujoties novadā kopā ar citām administratīvi teritoriālajām vienībām, tagad pārdēvēti par pagastiem.

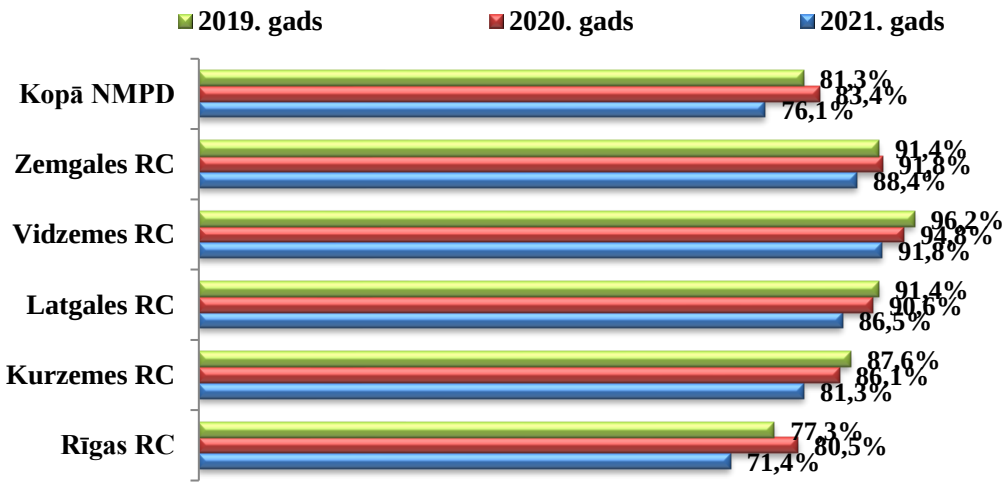
Savlaicīgi apkalpoto visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumu īpatsvars valstspilsētās līdz 12 minūtēm 2021. gadā bija 76,1%, novadu pilsētās līdz 15 minūtēm – 80,8%, savukārt lauku teritorijās līdz 25 minūtēm apkalpoto izsaukumu īpatsvars bija 82,5%. Iegūtie sasniedzamības rādītāji norāda, ka **Stratēģijas darbības virziena "Neatliekamā medicīniskā palīdzība pirmsslimnīcas etapā" izvirzītā mērķis "Savlaicīgi nodrošināta NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā" rezultatīvie rādītāji attiecībā uz operativitātes nodrošināšanu ir atbilstoši normatīvos aktos noteiktajam un ir sasniegti.**

6. attēls. Savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars Dienestā 2021. gadā.

Savlaicīgi izpildītie visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumi jeb sasniedzamības īpatsvars sadalījumā pa grupām - valstspilsētās, novadu pilsētās un lauku teritorijās, redzams 7., 8., 9. attēlā.

Gandrīz visās valstspilsētās sasniedzamības rādītājs 2021. gadā bijis virs 75%, izņemot Jūrmalu (67,9%), kas salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, joprojām nav spējusi nodrošināt MK noteikumos noteikto, kā arī Rīgu (71,7%), kas 2021. gadā nav spējusi savlaicīgi apkalpot visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumus. Tāpat kā iepriekšējos gados Jūrmalā joprojām ir lielāks brigāžu vidējais nobraukumus (km) uz vienu izpildīto izsaukumu, salīdzinājumā ar Rīgas RC vidējo nobraukumu (km) uz vienu izpildīto izsaukumu, kā arī gandrīz 1/3 no visiem norādītajiem kavējuma iemesliem pamata kavējuma iemesls izsaukuma elektroniskajā kartē Jūrmalā dislocētajām brigādēm bija "Liels attālums līdz izsaukuma vietai". Situācija Rīgā skaidrojama ar kopējo Covid-19 situāciju valstī, ar augsto izpildīto izsaukumu skaitu, kā arī personāla trūkumu un nespēju nokomplektēt brigādes, jo no visiem pamata kavējuma iemesliem, kas norādīti Rīgā dislocētām brigādēm, vairāk kā 50% izsaukumu nav bijusi brīva brigāde, kā arī bieži lietots kavējuma iemesls "Liels attālums līdz izsaukuma vietai" un "Pilna IAL komplekta apģērbšana", ko ietekmējuši izsaukumi, kas saistīti ar Covid-19.

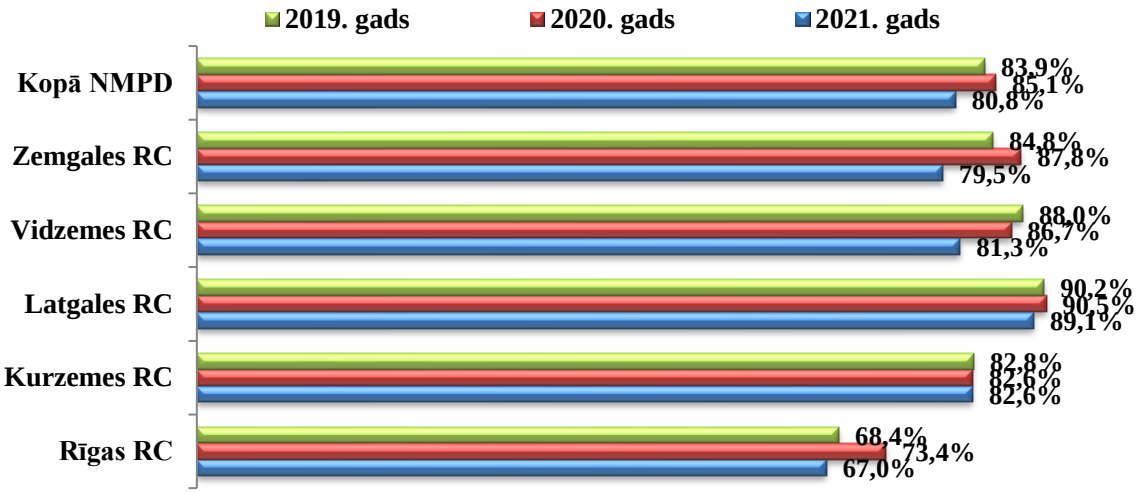

7. attēls. Savlaicīgi izpildīto NMP brigāžu visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumu īpatsvars valstspilsētās 2019. – 2021. gadā.

Atsaucoties uz iepriekš minēto par izmaiņām, kas saistītas ar Administratīvi teritoriālo reformu, tad par novada pilsētu vairs netiek uzskatīta Ogre, savukārt Koknese un Iecava ieguvušas novadu pilsētas statusu, kā rezultātā uz 2021. gada nogali novadu pilsētu skaits ir 68.

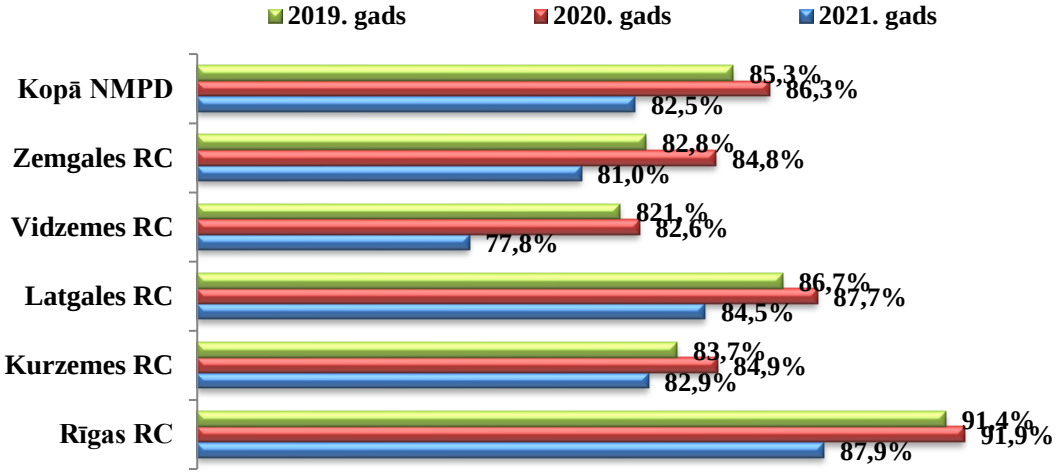
No 68 novadu pilsētām lielākajā daļā jeb 42 pilsētā, sasniedzamības rādītājs 2021. gadā noturējies virs 75%. Divās novadu pilsētās – Pāvilostā un Salacgrīvā sasniedzamības rādītājs uzlabojies (pārsniedzot 75% robežu), salīdzinājumā ar 2020. gadu. Tas nodrošinājis, ka kopumā 44 novadu pilsētās sasniedzamības rādītājs 2021. gadā bijis virs 75%. Neskatoties uz to, ka divās novadu pilsētās (Aucē un Salaspilī) sasniedzamības rādītājs noslīdējis zem 75% salīdzinājumā ar 2020. gadu. Ņemot vērā, ka Koknese un Iecava novadu pilsētas statusu ieguvusi no 2021. gada 1. jūlija, tad vērtējot tās kā novadu pilsētas pusgada griezumā, kas neļauj rādītāju salīdzināt ar pilnu iepriekšējo gadu, dati rāda, ka abas pilsētas nav sasniegušas MK noteikumos noteiktos sasniedzamības rādītājus. Savukārt 20 novadu pilsētās tāpat kā 2020. gadā arī 2021. gadā sasniedzamība joprojām bijusi zem 75%. Salīdzinot ar 2020. gadu,

2021. gadā to novadu pilsētu skaits, kas nav izpildījušas MK noteikumos noteiktos sasniedzamības rādītājus ir palicis nemainīgs – 22 novadu pilsētas, kurās sasniedzamība bijusi zem 75%.

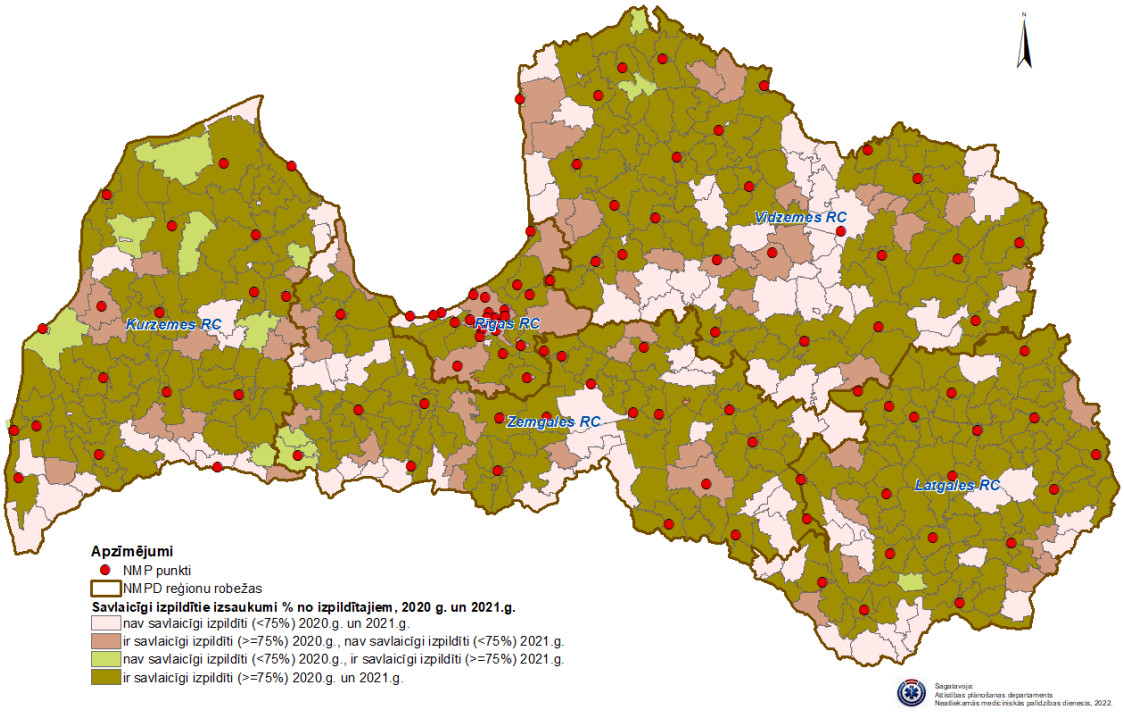
8. attēls. Savlaicīgi izpildīto NMP brigāžu visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumu īpatsvars novadu pilsētās 2019. – 2021. gadā.

Salīdzinot ar 2020. gadu, lauku teritorijās 2021. gadā sasniedzamības rādītājs 350 teritorijās ir noturējies nemainīgi virs 75%, turklāt 13 lauku teritorijās to izdevies uzlabot salīdzinājumā ar 2020. gadu un 2021. gadā tajās sasniedzamība pārsniegusi 75%, tādā veidā no 511 lauku teritorijām 2021. gadā 363 teritorijās izdevies izpildīt MK noteikumos noteikto 75% robežu. Tomēr 58 lauku teritorijās sasniedzamības rādītājs noslīdējis zem 75%, salīdzinājumā ar 2020. gadu, savukārt 90 lauku teritorijās sasniedzamības rādītājs joprojām, kaut arī atsevišķās teritorijās krietni uzlabojies, bija zem 75%. Tas skaidrojams ar ārstniecības iestāžu izvietojumu, ceļu infrastruktūru, kā arī lauku teritoriju ģeogrāfisko un sociāli ekonomisko izvietojumu.

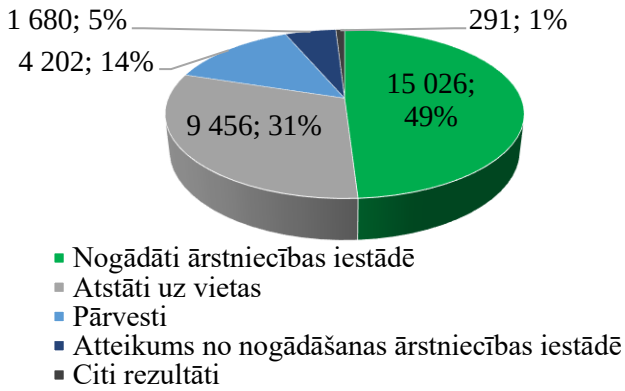
9. attēls. Savlaicīgi izpildīto NMP brigāžu visaugstākās un augstas prioritātes izsaukumu īpatsvars lauku teritorijās 2019. – 2021. gadā.

Stratēģijā izvirzītais mērķis samazināt teritoriālo vienību skaitu, kurās operativitāte ir zem normatīvos aktos noteiktā 2021. gadā (n=148), salīdzinājumā ar 2020. gadu (n=103) nav sasniegts (skat. 10. attēlu).

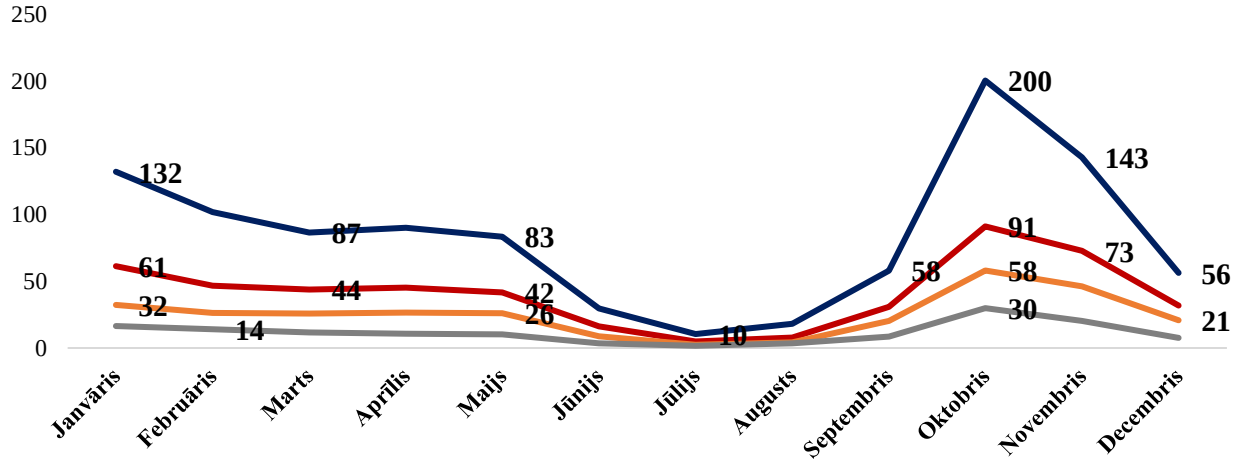
10. attēls. Savlaicīgi izpildīto izsaukumu samazinājuma attēlojums administratīvi teritoriālajās vienībās 2019. un 2020. gadā

Kā iepriekš tekstā vairākkārt minēts, Covid-19 situācija 2021. gadā prasīja nozīmīgus Dienesta materiāltehniskos un cilvēkresursus. **Kopumā pārskata gadā NMP brigādes izpildījušas 31 897 izsaukumus pie Covid-19 pacientiem,** t.sk. pie pacientiem ar diagnozēm U09 Stāvoklis pēc pārslimota Covid-19 un U08 Covid-19 anamnēzē. Tomēr lielākā daļa (n=30 655;96%) Covid izsaukumu izpildīti pie pacientiem ar diagnozi U07.1 Covid-19, ja vīruss identificēts (n=21 640) un U07.2 Covid-19, ja vīruss nav identificēts (n=9 015). Gandrīz puse Covid-19 pacientu ar diagnozēm U07.1 un U07.2 nogādāti ārstniecības iestādē (n=15 026;49%), bet 4 202 (14%) pacientiem nodrošināta pārvešana starp ārstniecības iestādēm (skat. 11. attēlu).

11. attēls. Izsaukumu pie pacientiem ar diagnozēm U07.1 un U07.2 sadalījums pēc rezultāta 2021. gadā

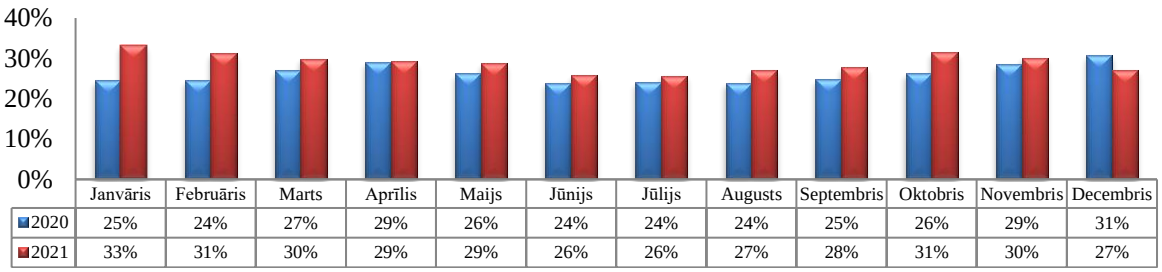
2020. gada nogalē būtiski pieauga Covid-19 saslimstība, līdz ar to 2021. gada sākumā NMP brigādēm ar vien vairāk vajadzēja doties pie Covid-19 pacientiem. Tad pakāpeniski saslimstība mazinājās, vasarā bija salīdzinoši stabila situācija, līdz tā atkal sāka pakāpeniski pieaugt augusta beigās un oktobrī sasniedza vidēji 200 izsaukumus diennaktī, no kuriem gandrīz puse (n=91) tika nogādāta ārstniecības iestādē (skat. 12. attēlu), kad strauji izplatījās Delta variants, kā rezultātā **ievērojami pieauga arī Covid-19 pacientu hospitalizācija, kas radīja grūtības gan Covid-19 pacientiem, gan pacientiem ar citām akūtām saslimšanām nodrošināt gultas vietas stacionāros.**

12. attēls. Izsaukumu, nogādāto un pārvesto pacientu ar diagnozēm U07.1 un U07.2 sadalījums mēnešu griezumā 2021. gadā

Neskatoties uz apgrūtinātajām primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas iespējam, ko radīja epidemioloģiskā situācija valstī, pateicoties Dienesta aktīvam darbam sekundāro izsaukumu īpatsvara mazināšanai, it īpaši OVC sniegtajām telefoniskajām konsultācijām, sekundāro izsaukumu īpatsvars 2021. gadā bija 28,9% (n=106 439), nodrošinot Stratēģijā noteiktā rādītāja izpildi.

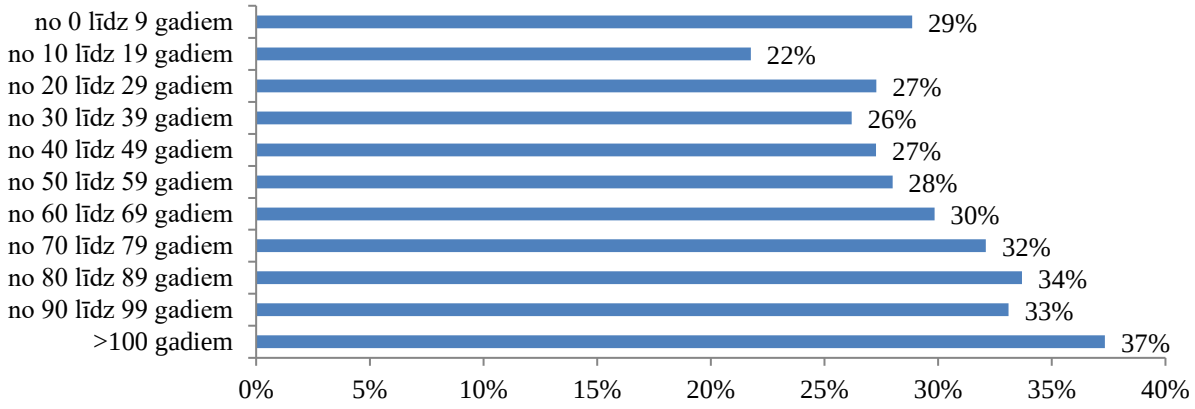
Dati liecina, ka 63,5% sekundāro izsaukumu 2021. gadā bija ārpus ģimenes ārsta darba laika. Visaugstākais sekundāro izsaukumu īpatsvars 2021. gadā tika novērots ziemas un rudens mēnešos (skat. 13. attēlu), kas skaidrojams ar iedzīvotāju paradumu saņemt ārstniecības pakalpojumus gadījumos, kad nav apdraudēta dzīvība un veselība, vēršoties Dienestā ar sūdzībām par augstu temperatūru, galvassāpēm, nogurumu un citām akūtu vīrusinfekciju radītām blakusparādībām

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
2020	25%	24%	27%	29%	26%	24%	24%	24%	25%	26%	29%	31%
2021	33%	31%	30%	29%	29%	26%	26%	27%	28%	31%	30%	27%

13. attēls. Dienesta sekundāro izsaukumu īpatsvara dinamika sadalījumā pa mēnešiem, 2020.-2021. gadā

2021. gadā 55% sekundāro izsaukumu pēc sarunas ar izsaucēju OVC sākotnēji klasificēja kā augstas prioritātes izsaukumus, kas norāda, ka situācijā, kad pacients jūtas slikti, tuvinieki uztraukumā mēdz pārspīlēt situāciju, tādējādi radot priekšstatu, ka pacienta veselība ir apdraudēta. Atsevišķi pieminama tā pacientu grupa, galvenokārt pacienti ar hroniskām saslimšanām, kura regulāri vēršas pēc palīdzības Dienestā un zina, kādas sūdzības jāmin sarunā ar dispečeru vai ārstu, lai NMP brigāde tiktu nosūtīta. Vēl viens rādītājs, kas ietekmē sekundāro izsaukumu īpatsvaru ir iedzīvotāju vecums. Analizējot sekundāros izsaukumus pa vecuma grupām, redzams, ka vislielākais sekundārie izsaukumu īpatsvars ir pie pacientiem vecumā virs 60 gadiem (skat 14. attēlu).

14.attēls. Dienesta sekundāro izsaukumu īpatsvars sadalījumā pēc vecuma grupām, no izpildītiem izsaukumiem atbilstošajā vecuma grupā, 2021. gadā

Salīdzinot sekundāro izsaukumu īpatsvaru RC griezumā, var secināt, ka visaugstākais sekundāro izsaukumu īpatsvars no izpildītiem izsaukumiem 2021. gadā bija KRC – 31,4%, tad seko ZRC – 29,8%, savukārt viszemākais rādītājs bija VRC – 26,6%, parējos RC rādītāji bija savstarpēji līdzīgi: RRC – 28,8%, LRC – 28,1%.

Lai mazinātu sekundāro izsaukumu īpatsvaru, Dienestā katru gadu notiek aktīva komunikācija ar sabiedrību par alternatīvām iespējām medicīniskās palīdzības pakalpojumu saņemšanā gadījumos, kad personas veselība vai dzīvība nav apdraudēta, it sevišķi ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī Covid-19 izplatības dēļ. OVC noris aktīvāka darbība, nodrošinot izsaukumu analīzi un pacientu aktīvāku konsultēšanu pa telefonu situācijās, kad brigādes nosūtīšana nav nepieciešama.

2.13.2 OVC darbība

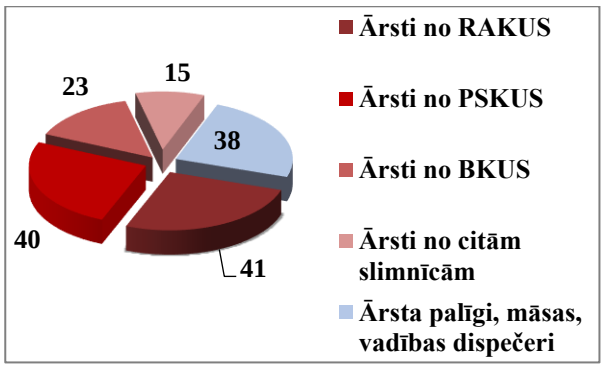
2021. gadā OVC ienākošo zvanu skaits bija 679 098, kas ir par 133 058 zvaniem jeb 24% vairāk nekā 2021. gadā un saistīts ar Covid-19 situāciju un iedzīvotāju zvaniem, kā rīkoties gan akūtu respiratoru saslimšanu, t.sk. Covid-19 saslimšanas gadījumā, gan citu akūtu saslimšanu vai hronisku slimību paasinājuma gadījumā. Līdz ar to arī pieteiktie izsaukumi pieauguši par 20 308 izsaukumiem jeb 5,5%, sasniedzot 391 825 izsaukumus. NMP brigādes uz izsaukumiem nosūtītas 94,1% gadījumu.

Analizējot 2021. gada telefonijas risinājuma fiksētos datus, konstatēts, ka nepaceltie zvani Dienestā līdz 8 sek. (izsaucējs pats pārtrauc zvanu, jo kļūdījies ar telefona numuru u.t.t.) sastāda 2,5%, kas ir labāks rādītājs, salīdzinot ar 2020. gadu (3,5%). Līdz 30 sek. nepaceltie zvani veido 0,2% no ienākošajiem zvaniem (Eiropas ārkārtas palīdzības tālruņa asociācijas standarts < 12 %). <15 sekunžu laikā pacelto zvanu skaits sastāda 98,9% (noteiktais kritērijs 80%). 2021. gadā izsaukuma pieņemšanas vidējais laiks bija 2 min visaugstākās un augstas prioritātes izpildītajos izsaukumos. 2021. gadā 23 044 izsaukumi jeb 5,9% no pieteiktajiem izsaukumiem, kuri potenciāli varēja kļūt par NMP brigāžu izpildītiem izsaukumiem, OVC darbības rezultāta tika atrisināti pa telefonu, līdz ar to nav izdevies sasniegt Stratēģijā noteikto rādītāju 7,5% par 2021. gadu, kas saistīts ar konsultantu trūkumu OVC. Analizējot visus izsaukumus, kas atrisināti pa telefonu, t.sk. izsaukumus, kuros izsaucējs sākotnēji zvanījis ar mērķi saņemt konsultāciju, pa telefonu atrisināti 45 401 izsaukumi jeb 11,6%. 2021. gadā telefoniski saņemtas, mājas lapā, sociālajos tīklos vai medijos fiksētas un Dienestā par OVC darbu reģistrētas 42 sūdzības, no kurām pamatotas vai daļēji pamatotas bijušas 14. Savukārt saņemto pateicību skaits 2021. gadā bija 20.

2.13.3 SMC darbība

SMC galvenais uzdevums ir nodrošināt specializēto NMP ārstniecības iestādēm, t.sk. konsultācijas pa telefonu, konsultācijas, operācijas un manipulācijas klātienē un kritiski slimu pacientu medicīnisko transportēšanu starp slimnīcām. SMC sniedz arī atbalstu NMP brigādēm, veic pacientu transportēšanu uz/no ārvalstīm un nodrošina medicīnisko palīdzību valsts nozīmes publiskajos pasākumos.

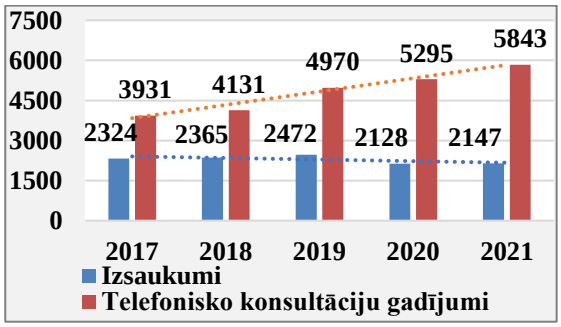
SMC diennakts režīmā strādā divi vadības dispečeri, piecas īpaši aprīkotas reanimācijas brigādes (divas pieaugušajiem, viena bērniem, divas jaundzimušajiem), operāciju māsa, kura uzrauga ķirurģisko instrumentu gatavību darbam un citi mediķi 16 dažādās specialitātēs. Nepieciešamības gadījumā tiek piesaistīti citi ārsti, slēdzot līgumu par konkrēta izsaukuma izpildi. Pastāvīgā gatavības režīmā ir septiņi autovadītāji un OMT.

15. attēls. SMC personāls

SMC ārsti (n=119) profesionālās iemaņas ikdienā uztur, strādājot universitātes vai specializētajās slimnīcās (skat. 15. attēlu). Atbilstoši SMC darba grafikam, ārsti atrodas „mājas dežūru režīmā" (katrā specialitātē pa vienam), un pēc dispečeru zvana konsultē pa telefonu vai dodas izsaukumā, lai veiktu operācijas un konsultētu kolēģus uz vietas. Papildus ārstiem vēl SMC sastāvā ir 38 ārsta palīgi, māsas un vadības dispečeri

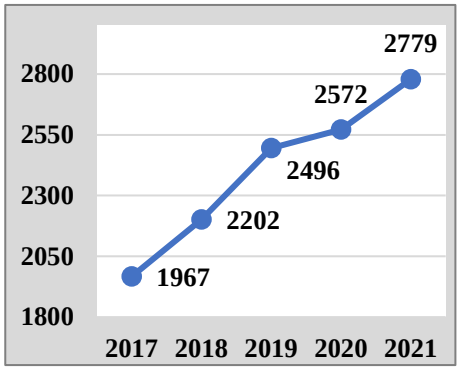
Joprojām nav izdevies piesaistīt SMC darbā neirologus, kā tas bija plānots Stratēģijā, tādēļ **arī turpmāk neiroloģiskā profila saslimšanu gadījumos specializēto NMP nodrošinās SMC jau strādājošo specialitāšu ārsti.** Atbilstoši Stratēģijā paredzētajam ir iegādātas jaunas mūsdienīgas medicīniskās tehnoloģijas, nodrošināta neonatoloģiskās palīdzības kapacitāte, dežūru režīmā pieejami divi jauni OMT, kā arī 96% no SMC nodarbināto ārstniecības personu amatu grupām nodrošinātas ne mazāk kā 4 personas katrā grupā. **Turpinās elektronizētas informācijas ievades un datu analīzes sistēmas ieviešana SMC darbā.**

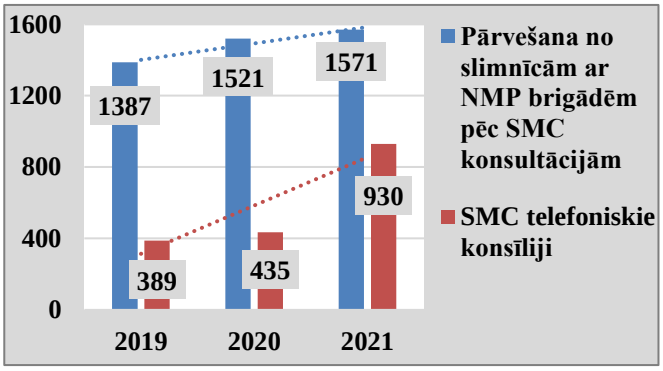
16. attēls. SMC telefonisko konsultāciju gadījumi un izsaukumi

SMC sniegtās palīdzības kopējais apjoms (n=7 990), salīdzinot ar 2020. gadu (n=7 442), ir pieaudzis par 7%. **Piecu gadu laikā, kopš 2017. gada (n=6 225), palīdzības apjoms pieaudzis par 28%.** Telefoniskās konsultācijas gadījums var ietvert vairākas ārstu sarunas un vizuālās diagnostikas rezultātu izvērtēšanas vienas dežūras laikā (skat. 16.attēlu).

Diagnostisko izmeklējumu rezultātu izvērtēšana no attāluma telemedicīnas ietvaros (datortomogrāfija, magnētiskā rezonanse, rentgenogrāfija, elektrokarfiogrāfija) deva iespēju adekvātāk izvērtēt gadījumus, kad kolēģus bija nepieciešams konsultēt tikai pa telefonu vai arī bija nepieciešams doties izsaukumā, vai arī kad pacientu jāpārved uz augstāka līmeņa stacionāru (skat. 17. attēlu).

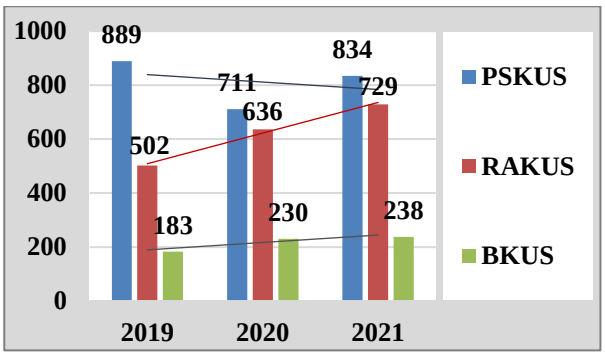

17. attēls. No attāluma vērtēto izmeklējumu skaits.

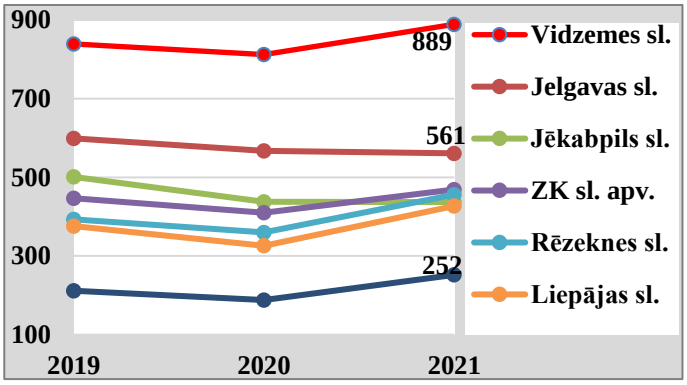
18. attēls. SMC un NMP sadarbība, SMC telefoniskie konsīliji

Specializētās NMP sniegšanas rezultātus sekmēja SMC vadības dispečeru un OVC galveno dežūrārstu veiksmīga sadarbība. Īpaši svarīgi tas bija gadījumos, kad ārstēšanas rezultātus varēja ietekmēt laiks un pacientus uz atbilstoša līmeņa slimnīcām pēc SMC ārstu telefoniskām konsultācijām pārveda NMP brigādes (skat. 18. attēlu). **SMC telefonisko konsīliju skaits (n=930), salīdzinot ar iepriekšējo gadu (n=435), ir pieaudzis par 114%** Šāds pieaugums ir saistīts ar darbu Covid-19 pandēmijas apstākļos. **2021. gada laikā SMC reģistrēti 97 izsaukumi un 942 telefonisko konsultāciju gadījumi Covid-19 pacientiem.**

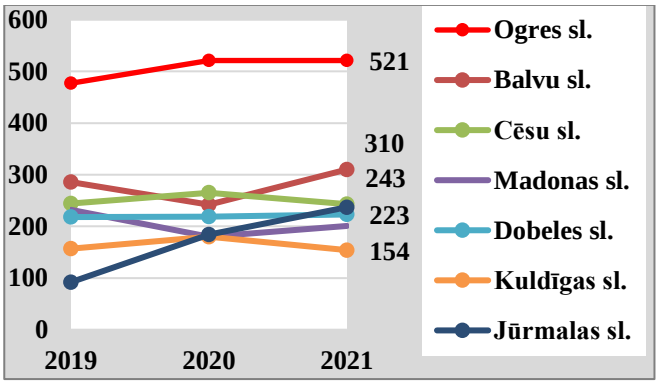
19. attēls. SMC atbalsts universitātes slimnīcām.

Universitātes klīnikās sniegti 22% (n=1 801) no visiem SMC pakalpojumiem (n=7 990) un pieaugums ir par 14%, salīdzinot ar 2020. gadu (skat. 19. attēlu). Palīdzības apjoms turpina stabili pieaugt īpaši RAKUS. Galvenokārt tas ir saistīts ar atsevišķu specialitāšu ārstu trūkumu slimnīcās un nespēju nodrošināt palīdzību šajā profilā ārpus normālā darba laika.

20. attēls. SMC atbalsts *IV līmeņa* slimnīcās

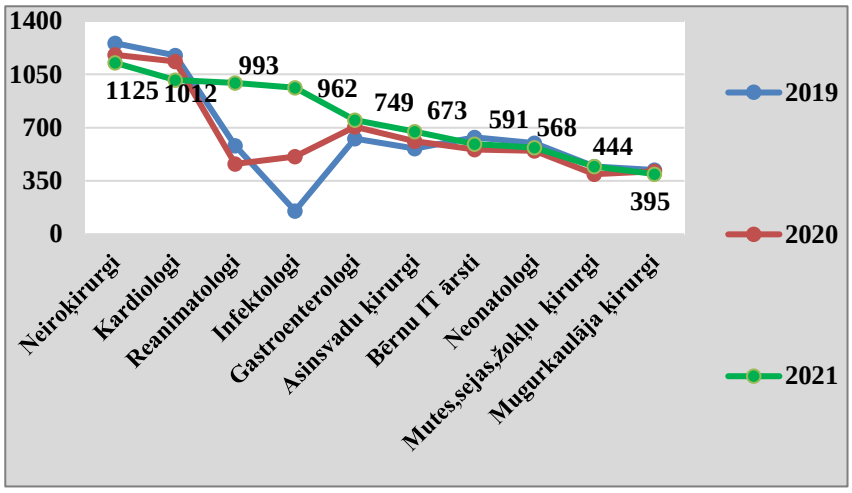
IV līmeņa slimnīcās sniegti 44% (n=3 491) no visiem SMC pakalpojumiem (n=7 990). Pieaugums par 13% salīdzinot ar 2020. gadu (skat. 20. attēlu). SMC izsaukumu un telefonkonsultāciju gadījumu skaits visvairāk pieaudzis Vidzemes, Rēzeknes, Liepājas un Daugavpils slimnīcās.

21. attēls. SMC atbalsts *III līmeņa* slimnīcās

III līmeņa slimnīcās sniegti 24% (n=1 889) no visiem SMC pakalpojumiem. Pieaugums par 5% salīdzinot ar 2020. gadu. SMC izsaukumu un telefonkonsultāciju gadījumu skaits visvairāk pieaudzis Balvu un Jūrmalas slimnīcās, bet Ogres slimnīcai atbalstu nācies sniegt ievērojami biežāk, kā citām *III* un *IV līmeņa* slimnīcām (skat. 21. attēlu).

Specializētās un *II līmeņa* slimnīcās SMC darba apjoms nav mainījies un sastāda 8% no visiem pakalpojumiem.

22. attēls. Desmit pieprasītākās SMC specialitātes (konsultāciju un izsaukumu skaits).

Vislielākais darba apjoms ir bijis neiroķirurgiem un kardiologiem (skat. 22. attēlu). Salīdzinot ar 2020. gadu, ievērojami palielinājās darba apjoms infektologiem (par 89%) un reanimatologiem (par 115%), kas ir izskaidrojams ar COVID–19 pandēmijas situāciju. Par 11% darba apjoms samazinājās kardiologiem.

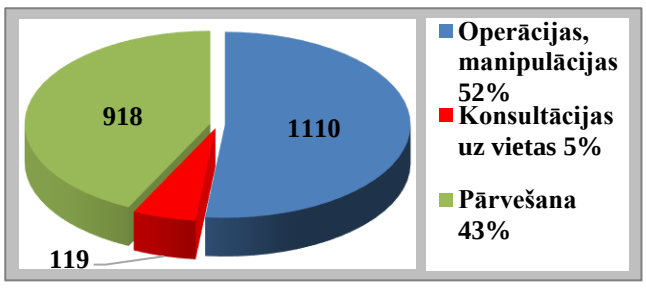
Katru dienu "uz līnijas" atradās divas speciāli aprīkotas neonatologu brigādes un kopumā trīs OMT aprīkoti ar mūsdienīgām neonatoloģijai specifiskām tehnoloģijām, kas saskan ar Stratēģijā noteiktajiem rezultatīvajiem rādītājiem par 2021. gadu.

	2017	2018	2019	2020	2021
Jaundzimušo skaits	20 828	19 314	18 589	17 483	17 115
Izsaukumu skaits KOPĀ	653	584	562	513	505
% no jaundzimušo skaita	**3%**	**3%**	**3%**	**3%**	**3%**
Izsaukumu skaits ārpus Rīgas	155	140	143	161	176
% no kopējā izsaukumu skaita	**23%**	**24%**	**25%**	**31%**	**35%**
PMV, CPAP transportēšanas laikā	212	179	171	154	188
% no kopējā izsaukumu skaita	**32%**	**30%**	**30%**	**30%**	**37%**
Hipotermija transportēšanas laikā	15	10	13	19	21
% no kopējā izsaukumu skaita	**2%**	**2%**	**2%**	**3,7%**	**4,2%**
Primārās steidzamības izsaukumi	158	153	151	170	153
% no kopējā izsaukumu skaita	**24%**	**26%**	**27%**	**33%**	**30%**

Izsaukumu skaits, tāpat kā iepriekš, neonatologu brigādēm ir bijis 3% no kopējā jaundzimušo skaita un 30% no izsaukumiem tika organizēti kā primāri steidzami. (skat. 4. tabulu).

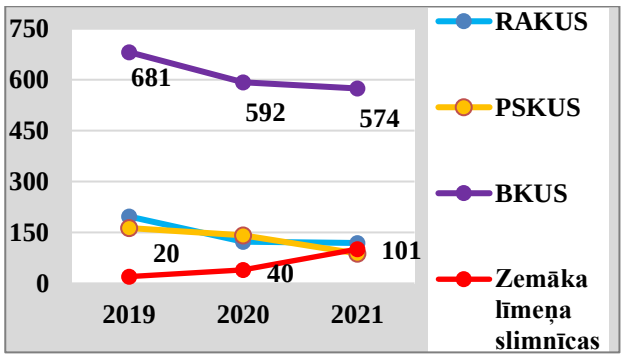
4. tabula. SMC neonatologu brigādes darbu raksturojošās tendences.

Pirmoreiz pēdējo piecu gadu laikā līdz 35% pieaudzis izsaukumu skaits, kad neonatologu brigādes devās uz ārpus Rīgas esošām slimnīcām. Līdz 37% pieaudzis arī jaundzimušo skaits, kuriem transportēšanas laikā tika izmantots speciāls plaušu ventilācijas režīms (CPAP vai PMV). Hipotermijas iekārta tika pielietota 21 jaundzimušajam.

Kopumā SMC izsaukumos, tāpat kā 2020. gadā, 52% gadījumu tika veiktas manipulācijas vai operācijas. 43% gadījumu pacienti tika pārvesti uz citiem atbilstoša līmeņa stacionāriem, bet 5% gadījumu sniegtas speciālistu konsultācijas uz vietas (skat. 23. attēlu).

23. attēls. SMC izsaukumu rezultāti

24. attēls. Pārvešanu starp slimnīcām ar SMC brigādēm galamērķi

Salīdzinot ar 2020. gadu, SMC brigāžu pārvešanas apjoms uz universitātes klīnikām ir līdzīgs (skat. 24. attēlu). Uz augstāka līmeņa slimnīcām pacienti visvairāk pārvesti no Vidzemes, Liepājas, Ziemeļkurzemes slimnīcu apvienības, Ogres, Daugavpils un Balvu slimnīcām. Covid-19 pandēmijas apstākļos gandrīz trīskāršojies izsaukumu skaits, kuros pacientus pārveda uz zemāka līmeņa slimnīcām.

NBS helikopters tika iesaistīts piecas reizes. Medicīniskās transportēšanas uz/no ārzemēm veiktas sešos gadījumos.

Ārkārtējās situācijas apstākļos SMC sniedza atbalstu ne tikai slimnīcām, konsultējot par ārstēšanas taktiku un pārvedot kritiski smagus pacientus uz universitātes klīnikām, bet konsultēja kolēģus arī ģimenes ārstu praksēs, ambulatoros centros, pansionātos un sociālās aprūpes institūcijās.

Turpinoties telefonisko konsultāciju un konsīliju procesa pilnveidošanai, bija iespējams nepieciešamo palīdzību nodrošināt savlaicīgāk, atbilstošākā veidā un racionālāk izmantojot visus Dienesta resursus. Telemedicīnas pakalpojumu izmantošanas rezultātā ķirurģisko specialitāšu ārsti varēja mērķtiecīgi doties uz slimnīcām un veica operācijas vidēji 91% no izsaukumiem.

Sūdzības par specializētās NMP sniegšanu nav saņemtas. Analizēti astoņi pacientu drošības gadījumi. Saņemti 72 problēmu ziņojumi par sarežģījumiem izsaukumu izpildīšanā un 97% gadījumu savlaicīgi tika veiktas pilnvērtīgas korektīvās darbības. Sniegto pakalpojumu kvalitāte uzraudzīta, noklausoties problemātisko gadījumu sarunu ierakstus un izvērtējot medicīniskās dokumentācijas ierakstus. Nepieciešamības gadījumā veiktas pārrunas ar iesaistīto personālu. Visa gada laikā notika sadarbība ar SMC telefonisko konsultāciju un izsaukumu procesa daļējas elektronizācijas programmatūras izstrādātājiem. **Šī projekta realizācija kā izaicinājums saglabāsies arī 2022. gadā. Kritiski nepietiekošs ārstu skaits (trīs) joprojām ir gastroenterologu specialitātes grupā.** Specializētās NMP sniegšanai republikas slimnīcās ir nepieciešami profesionāļi, kuri savas iemaņas un prasmes uztur, ikdienā strādājot universitātes klīnikās vai specializētajās slimnīcās. Šajās slimnīcās strādājošo ārstu skaits atsevišķās specialitātēs ir nepietiekošs, lai varētu nodrošināt dežūras gan pamatdarbā, gan SMC. Līdz ar to bieži veidojas situācijas, kad SMC speciālistiem jāsniedz konsultācijas pa telefonu vai jādodas izsaukumā tieši uz universitātes klīnikām. Neraugoties uz iepriekš minēto, **atskaites gadā tika nodrošinātas dežūras visās specialitātēs, izpildīti visi pieteiktie izsaukumi un konsultācijas.**

3. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

3.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2021. gadā, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**79 123 049**	**96 527 298**	**96 357 347**
1.1.	Valsts budžeta transferti	0	0	0
1.2.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	547 031	659 934	989 441
1.3.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	78 576 018	95 867 364	95 367 906
2	**Izdevumi (kopā)**	**79 310 209**	**96 696 282**	**96 144 009**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	77 585 515	93 039 316	92 959 106
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	77 581 880	93 029 286	92 949 076
2.2.	Kapitālie izdevumi	1 724 694	3 656 966	3 184 903

5.tabula. 39.00.00 Programma "Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana", 39.04.00 apakšprogramma "Neatliekamā medicīniskā palīdzība".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1.	**Resursi izdevumu segšanai**	**296 784**	**1 488 858**	**509 392**
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	296 784	1 488 858	509 392
2.	**Izdevumi (kopā)**	**296 784**	**1 488 858**	**509 392**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	296 784	405 646	250 020
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	296 784	405 646	250 020

6. tabula. 62.00.00 Programma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana" 62.08.00 apakšprogramma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu veselības jomā īstenošana (2014-2020)" projekta "Vienotās NMP un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas attīstība (1.kārta un 2.kārta)".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**90 046**	**0**	**0**
1.1.	Valsts budžeta transferti	90 046	0	0
1.2.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	0	0
2	**Izdevumi (kopā)**	**90 046**	**0**	**0**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	90 046	0	0
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	6 392	0	0

7.tabula. 69.00.00 Programma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" 69.07.00 apakšprogramma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)"

LVLT213-Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (2014-2020) projektu un pasākumu īstenošana.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**82 950**	**0**	**0**
1.1.	Valsts budžeta transferti	82 950	0	0
2	**Izdevumi (kopā)**	**82 950**	**0**	**0**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	82 950	0	0

8. tabula. 69.00.00 Programma "Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" 69.21.00 apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas Teritoriālā sadarbība" finansējumu (2014-2020)" LVLT213-Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas (2014-2020) projektu un pasākumu īstenošana.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**57 546**	**13 461**	**2 231**
1.1.	Ārvalstu finanšu palīdzība iestādes ieņēmumos	50 414	0	0
1.2.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	7 132	13 461	2 231
2	**Izdevumi (kopā)**	**28 223**	**44 935**	**8 433**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	28 223	44 935	8 433
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	28 223	44 935	8 433

9. tabula. 70.00.00 Programma "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana" 70.07.00 apakšprogramma "Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana" projekta „Vienotā rīcība, gatavības stiprināšanai nopietniem pārrobežu draudiem veselībai Eiropas Savienībā un Starptautisko sabiedrības veselības aizsardzības noteikumu ieviešanā" īstenošana.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**0**	**102 993**	**102 993**
1.2.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	102 993	102 993
2	**Izdevumi (kopā)**	**0**	**102 993**	**102 993**
2.2.	Kapitālie izdevumi	0	102 993	102 993

10. tabula. 73.00.00 Programma "Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti" 73.07.00 apakšprogramma "Amerikas Savienoto Valstu Eiropas pavēlniecības Civilās sadarbības programmas projektu īstenošana veselības nozarē".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Piešķirts	Faktiskā izpilde
1	**Resursi izdevumu segšanai**	**3 967 815**	**25 490 985**	**25 234 776**
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3 967 815	25 490 985	25 234 776
2	**Izdevumi (kopā)**	**3 967 815**	**25 490 985**	**25 234 776**
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 784 532	24 981 669	24 824 989
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	3 784 532	24 981 669	24 824 989
2.2.	Kapitālie izdevumi	0	509 316	409 787

11. tabula. 99.00.00 Programma "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

3.2 Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti

Pārskata gadā turpinājās ASV Civilās Sadarbības programmas projekti:

- 2021. gadā noslēdzas darbs pie projekta "**Kandavas VMR noliktavas rekonstrukcija Talsu iela 33**" un ēka nodota ekspluatācijā 19.06.2021. Kopējais projekta finansējums – 591 291,00 EUR.
- Projektā "**Latgales reģionālā centra administrācijas ēkas jaunbūve**" turpinās projekta realizācija. Kopējais paredzamais projekta finansējums – 429 480,00 EUR.

Valsts investīciju un ES ieguldījumu programmu projektu īstenošana:

- Turpinājās Dienesta iesaistīšanās ESF projektā "**Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros**". Projekta iesniedzējs ir NVD. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar VM, SPKC, VI. Projekta mērķis ir nodrošināt sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgas veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju izstrādi un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši sociālas atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai.
- Noslēdzās ERAF finansētais projekts "**Vienotās neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)**". Projekta virsmērķis bija ieviest IKT risinājumus NMP uzlabošanai Latvijas iedzīvotājiem dzīvībai un veselībai kritiskās situācijās. Projekts tika realizēts sadarbībā ar BKUS, RAKUS, PSKUS, NVD. Projekts tika īstenots laika periodā no 2018. gada 25. maija līdz 2021. gada 24. maijam. Kopējais projekta finansējums bija 853 840 EUR. Pārskata periodā tika ieviesti vairāki IS Emy pilnveidošanas risinājumi - E-paraksta papildinājumi, automātiska veidlapas aizpilde no izsaukuma kartes datiem, specializētās medicīnas funkcionalitātes izstrāde, atvērto datu nodošanu no IS Emy uz atvērto datu portālu, lomu klasifikatora papildināšana, NMP izsaukuma pavadlapas elektronizācija, nogādājot pacienu slimnīcā.
- Dienests kā sadarbības partneris turpināja iesaistīties IeM projektā "**Vienota kontaktu centra platforma operatīvo dienestu darba atbalstam un publisko pakalpojumu piegādei (112 projekts)**". Sadarbība tiks nodrošināta arī 2022. gadā.

- Turpinājās darbs, lai varētu īstenot projektu "**Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Brigāžu atbalsta centra ēkā Nīcgales ielā 7, Rīgā**". Kopējais plānotais projekta finansējums 365 081,50 EUR. 2021. gadā tika noslēgts līgums ar iepirkumā uzvarējušo pilnsabiedrību "VT KUUM" un uzsākti projektēšanas darbi.
- Dienestā turpinājās projekta aktivitātes ERAF projektā "**Vienotās neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas attīstība 2. kārta**". Projekta finansējums – 4 770 000,00 EUR.
- 2021. gadā notikusi projekta **"Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu parka atjaunošana"** (OMT projekts) apstiprināšana un vienošanās noslēgšana 19. jūnijā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru. Izsludināts un noslēdzies pirmais iepirkums "Operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu iegāde ar servisa pakalpojumiem (3 personu OMT)". Notiek projekta aktivitātes OMT izgatavošanai. Otro iepirkumu "Operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu (B tipa) iegāde ar servisa pakalpojumiem (2 personu OMT)" plānots izsludināt 2022. gadā. Projekta īstenošanas laiks ir līdz 2023. gada 31.decembrim. Kopējais projekta finansējums – 16 400 000,00 EUR.
- Pārskata gadā norisinājās darbi EK Veselības programmas projektā "**Vienotā rīcība gatavības stiprināšanai ES pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai un atbalstu Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu ieviešanai**" (2.2.1.Joint Action to strengthen preparedness in the EU against serious cross-border threats to health and support the implementation of International Health Regulations (IHR)) (SHARP JA). Dienests piedalās projektā kā sadarbības partneris. Plānojas projekta pagarināšana no vadības partnera puses saistībā ar pasaulē esošās situācijas ar COVID-19 vīrusu. 2021. gadā iesniegtas 4. un 5. perioda atskaites. Kopējais projekta finansējums: 7 900 000,00 EUR. Dienestam paredzēta finansējuma daļa 169 880,00 EUR.

4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai

4.1 Kvalitātes vadības sistēmas pilnveidošana, vadības audits un iekšējā kontrole

Dienests 2021. gadā turpināja apliecināt augstu profesionalitāti un spēju efektīvi pielāgoties mainīgiem ārējās vides apstākļiem, t.sk. darboties nenoteiktības apstākļos, pārkārtojot darbības organizēšanas procesus kā vadības, tā arī pakalpojumu sniegšanas līmenī.

Dienesta KVS atbilstību starptautiskajam vadības sistēmu standartam ISO 9001:2015 "Kvalitātes vadības sistēmas. Prasības." apliecināja auditoru kompānija SIA "DNV Latvia", 2021. gada novembrī resertificējot vadības sistēmu uz trim gadiem. Sertifikācijas auditā kā centrālā tēma tika izvirzīts personāla nodrošinājuma jautājums, kurš pēdējo gadu laikā ir īpaši aktuāls veselības nozarē. SIA "DNV Latvia" auditoru komanda atzinīgi novērtējusi Dienestā ieviesto cilvēkresursu datu analīzes funkciju, Dienesta darbinieku dalību ārstniecības personu apmācības un pieejamības nodrošināšanas programmās ESF sniegtā atbalsta ietvaros, sadarbību ar Latvijas universitātēm un medicīnas koledžām studentu praktisko iemaņu attīstībā, Dienesta darbiniekiem nodrošinātus psiholoģiskā atbalsta pasākumus.

Turpinot 2020. gadā aprobēto praksi, arī pārskata gadā resertifikācijas audits nodrošināts pilnībā attālināti. Attālinātais audita formāts aktualizēja nepieciešamību intensīvi turpināt darbu neklātienes iekšējās komunikācijas stiprināšanā. Audita laikā Dienests apliecināja savu spēju kvalitatīvi un profesionāli vadīt un organizēt darbu izvirzīto mērķu sasniegšanai, nepārtraukti pilnveidot savu darbību un nodrošināt mērķtiecīgu iestādes attīstību.

Pārskata gadā procesu pārvaldītāji KVS ietvaros sadarbībā ar Vadības sistēmu nodaļu nodrošināja nepieciešamo izmaiņu ieviešanu, procesu uzturēšanu un uzlabojumus, gan pārkārtojot tos ārējās vides ietekmē, piemēram, epidemioloģiskās drošības prasību izmaiņas, gan virzoties uz arvien apjomīgāku procesu elektronizāciju un optimizāciju. Darbinieki nodrošināti ar informāciju par KVS darbību un tās efektivitāti, par ieviesto izmaiņu skaidrojumiem, konsultēti kvalitātes pārvaldības jautājumos.

Viens no būtiskākajiem 2021. gadā īstenotajiem KVS pilnveidošanas pasākumiem ir Dienesta Kvalitātes politikas pārskatīšana, arvien dziļāk integrējot stratēģiskās pārvaldības un pakalpojumu sniegšanas procesu organizēšanu ar katra darbinieka atbildību par sniegtā pakalpojuma kvalitāti un rezultātu. Kvalitātes politika aktualizē Dienesta misiju, vērtības un tādus pamatprincipus kā nepārtraukta kvalitātes pilnveidošana, līdzdalība, sistēmiskā vadība, efektivitāte, uz klientiem/ pacientiem orientēta pieeja, atbildīga attieksme. Lai veicinātu darbinieku izpratni, ka katrs Dienesta strādājošais ir kvalitātes kultūras veidotājs, struktūrvienību vadītāju un medicīniskās kvalitātes vērtētāju sanāksmēs pārrunātas kvalitātes politikā ietvertās vadlīnijas, savukārt darbiniekiem sagatavots informatīvs materiāls, skaidrojot Kvalitātes politikas principus, to iedzīvināšanu ikdienas darba procesos.

Paplašinot darbinieku pašapkalpošanās portāla HOP E-instruktāžas moduļa izmantošanu, kas sākotnēji 2020. gadā tika ieviests KVS dokumentu izmaiņu paziņošanai, 2021. gadā darbiniekiem E-instruktāžas ietvaros izplatīti arī Dienesta rīkojumi, instruktāžas darba aizsardzības un drošības, IKT drošības u.c. pienākumu izpildei svarīgos jautājumos. Vienlaikus ar E-instruktāžas moduļa pielietojamības paplašināšanos īstenota moduļa tehniskā attīstības, t.i. instrumentārija attīstība, datu apstrādes un izmantošanas iespējas.

Dienesta KVS ir integrēta risku vadības sistēma. Vadības sistēmu nodaļa sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem apkopoja risku analīzes rezultātus vienotā risku pārvaldības dokumentā, sagatavojot Risku reģistru 2021. gadam. Katra identificētā riska apraksts ir izvērsts kā "riska pase", definējot pašu risku, identificējot tā cēloņus, novērtējot riska nozīmības pakāpi, aprakstot iepriekšējos periodos veiktās darbības un pastāvīgas rīcības riska nozīmības pakāpes mazināšanai, nosakot pārskata periodā veicamos pasākumus un termiņus plānoto darbību īstenošanai. "Riska pases" pieeja Risku reģistra strukturēšanā sniedz pārskatāmību par īstenotajām riskus mazinošajām darbībām, ļaus sekmīgāk izvērtēt, vai īstenotie pasākumi ir mazinājuši risku vērtības, kā arī sniedz iespēju vēsturiski uzkrāt informāciju un izsekot risku pārvaldības procesam.

Kopumā Dienesta īstenotā darbība 2021. gadā apstiprināja virzību uz Dienesta vīziju, kur Dienests ir izcila, profesionāla un mobila dzīvības glābēju komanda, kas jebkurā vietā Latvijas teritorijā nepārtraukti gatava iedzīvotājiem sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī ātri un saskaņoti rīkoties, lai ĀS sargātu cilvēku veselību un dzīvības.

Lai gūtu dziļāku pārliecību par KVS darbības atbilstību konkrētu prasību līmenī, pārskata gadā 42 Dienesta VC un reģionālajās struktūrvienībās veiktas iekšējā kvalitātes audita aktivitātes, no tām 28 īstenotas kā audita intervijas klātienē vai attālināti, vēl 14 veiktas īstenojot dokumentu un informācijas sistēmu datu izpēti un analīzi. Paaugstinātās epidemioloģiskās

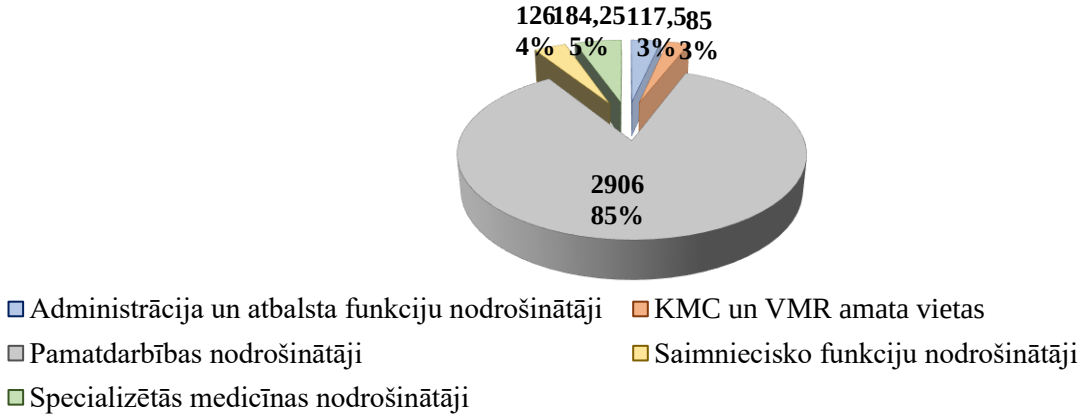
drošības apstākļos klātienē tika īstenotas audita vizītes tikai tādu jomu novērtēšanai, par kuru atbilstību pārliecināties attālināti nav iespējams – medicīnisko resursu nodrošinājums un derīgums reģionālo struktūrvienību noliktavās un OMT, ierīču faktiskā gatavība lietošanai un skaita atbilstība noteiktajiem daudzumiem.

Audita nodaļa veica uz risku novērtēšanu balstītu neatkarīgu vērtējumu (auditu) par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un lietderību par Dienesta pamatdarbības un atbalsta funkciju nodrošinājumu, t.sk. fizisko personu datu aizsardzību. Audita rezultātā izstrādāti vairāki ieteikumi (audita rezultātā sagaidāmie ieguvumi), kuru īstenošanas rezultātā tiks nodrošināta procesu efektīva norise, veicināta orientācija uz sasniedzamo rezultātu, tai skaitā administratīvā sloga mazināšana, uzlabosies funkciju un uzdevumu izpilde, pastiprināsies uzraudzība par pamatdarbības procesa kvalitāti, novēršot uzdevumu neizpildi vai dublēšanos.

5. Dienesta personāls

2021. gada laikā Dienesta funkciju nodrošināšanai visā valsts teritorijā 3 418,75 amatu vietās vidēji tika nodarbināti 3 449 darbinieki, t.sk. 12 valsts civildienesta ierēdņi, no kuriem 57% jeb 1 969 darbinieki ir sievietes un 43% jeb 1 480 darbinieki - vīrieši, atbilstoši sekojošam amata vietu sadalījumam (skat. 25. attēlu):

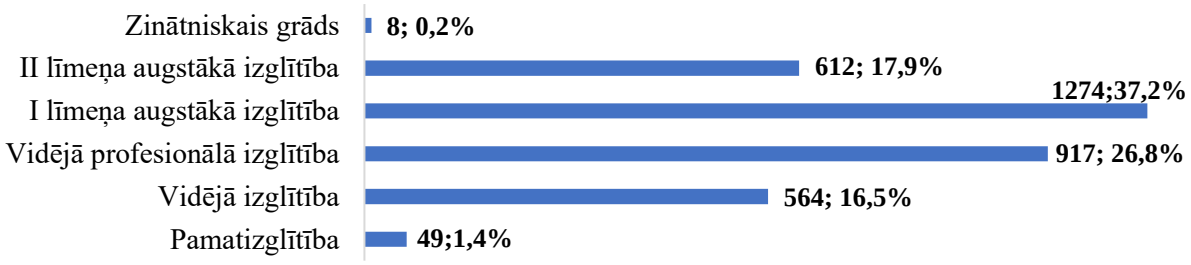
- ✓ pamatdarbības nodrošināšanā - 85% jeb 2 906 amata vietās tika nodarbināti 2 889 darbinieki;
- ✓ specializētās medicīnas funkcijas nodrošināšanā – 5% jeb 184,25 amata vietās tika nodarbināti 193 darbinieki;
- ✓ KM un VMR nodrošināšanā un uzraudzībā – 3% jeb 85 amatu vietās tika nodarbināti 77 darbinieki;
- ✓ saimniecības un tehnisko funkciju nodrošināšanā - 4% jeb 126 amatu vietās tika nodarbināti 137 darbinieki;
- ✓ administrācijas funkciju nodrošināšanā – 3% jeb 117,5 amata vietās tika nodarbināti 104 darbinieki.

25. attēls. Dienesta amata vietu (3 418,75) slodžu sadalījums

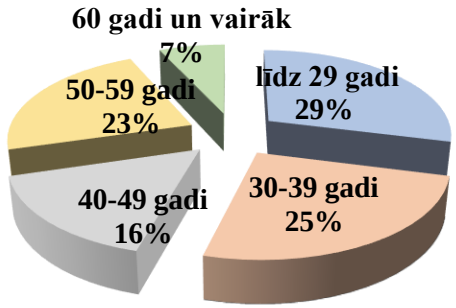
Izvērtējot Dienesta nodarbinātos pēc iegūtās izglītības līmeņa var secināt, ka astoņiem darbiniekiem ir medicīnas zinātņu doktora grāds, 1 886 darbinieki ieguvuši I vai II līmeņa augstāko izglītību, bet 1 481 darbinieks ir ar profesionālo vidējo vai vispārējo vidējo izglītību. Salīdzinoši liels (16,5%) ir vidējās izglītības īpatsvars (564 darbiniekiem), jo šajā grupā ir brigāžu otrās personas - medicīnas asistenti, kuri drīzumā iegūs austākās izglītības diplomus

(skat. 26. attēlu). 2021. gadā 156 Dienesta darbinieki pabeidza studijas dažādās mācību iestādēs, t.sk. 47 darbinieki ieguva II līmeņa augstāko izglītību, savukārt 109 pabeidza I līmeņa augstāko izglītību. Ārstniecības personas diplomu kopumā ieguva 149 darbinieki.

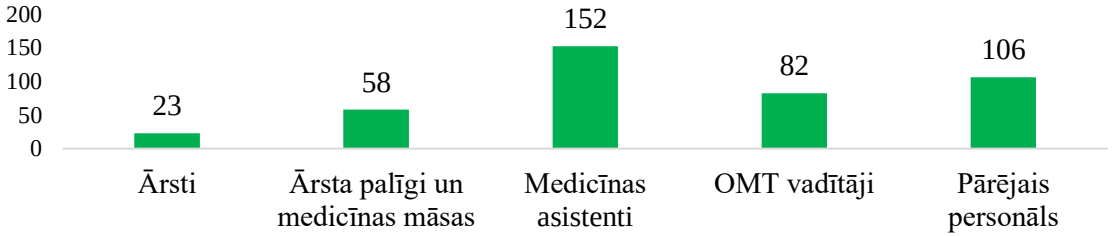
26. attēls. Dienesta darbinieku izglītības līmenis 2021. gadā

Dienesta darbinieku vidējais vecums ir 42,7 gadi (sievietēm – 41,7 gadi, vīriešiem – 44.1 gadi), savukārt ārstniecības personu vidējais vecums ir 40,9 gadi (sievietēm – 41,8 gadi, vīriešiem – 38 gadi). Lielākā daļa ārstniecības personu ir vecumā līdz 29 gadiem (skat. 27. attēlu), savukārt ārstniecības personas vecuma grupā no 30-49 gadiem kopā veido 41% no kopējā ārstniecības personu īpatsvara. Vecumā virs 50 gadiem ir 30% ārstniecības personu.

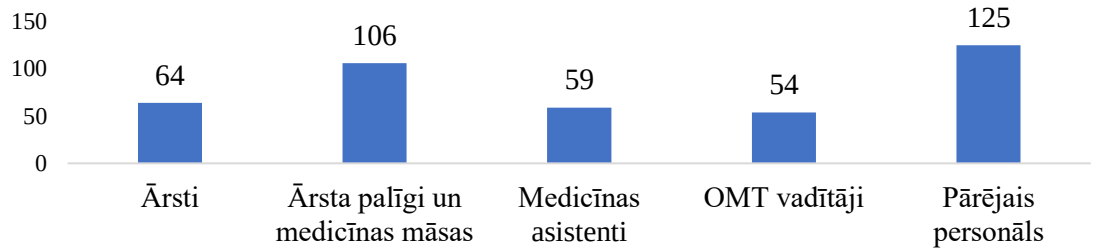

27. attēls. Dienesta ārstniecības personāla sadalījums pēc vecuma

2021. gadā Dienesta darba tiesiskās attiecības uzsāka 421 darbinieks (sk. 28. attēlu), no tiem 23 ārsti, 58 ārsta palīgi un medicīnas māsas, 152 medicīnas asistenti, 82 OMT vadītāji. Pārtrauca 408 darbinieki (sk. 29. attēlu), no tiem 64 ārsti, 106 ārsta palīgi un medicīnas māsas,59 medicīnas asistenti, 54 OMT vadītāji. Personāla mainības koeficients ir 24% un palicis 2020. gada līmenī un salīdzinoši ar Stratēģijā noteikto 2021.gadam ir sasniegts un zemāks par 1%, savukārt 2021. gadā personāla atjaunošanas koeficients sastādīja 12,2%, personāla aiziešanas koeficients – 11,8%.

28. attēls. Dienestā 2021.gadā pieņemto darbinieku sadalījums pa amatu grupām

29. attēls. Dienestā 2021.gadā atbrīvoto darbinieku sadalījums pa amatu grupām

Pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanā iesaistīto darbinieku mainība vecuma grupā no 25 līdz 54 gadiem, salīdzinot ar 2020.gadu, ir palielinājusies par 2%, sastādot mainības rādītāju 16%.

Dienests veic regulāru darba tiesisko attiecību pārtraukšanas iemeslu izvērtējumu. Informāciju iesniegušo darbinieku kā galvenie iemesli darba attiecību pārtraukšanai tiek minēti lielā darba pārslodze (izdegšana), ko īpaši pastiprināja darbs Covid-19 pandēmijas apstākļos, darba apstākļi un darba vides riski, lielāks atalgojums citās ārstniecības institūcijās. Būtisku darba tiesisko attiecību pārtraukušo īpatsvaru sastāda darbinieki, kuri aizgājuši izdienas vai vecuma pensijā. No darba tiesisko attiecību 2021. gadā pārtraukušo skaita 9% jeb 35 darbinieki devušies izdienas pensijā, 7,6% jeb 31 darbinieks darba attiecības pārtraucis veselības stāvokļa dēļ.

Lai veicinātu topošo speciālistu piesaisti un nodrošinātu medicīniskā personāla pēctecību, darbam NMP brigādē tiek piesaistīti medicīnas koledžu un ārstniecības/medicīnas fakultāšu pēdējo kursu studenti, kuri veic NMP brigādes otrās personas kompetencēm atbilstošus pienākumus. Jauno darbinieku efektīvākai integrācijai darbam NMP brigādēs 2021. gadā kā pieredzes pārņēmēji iesaistījušies 119 jaunie darbinieki un pieredzē dalījušies 157 mentori, no kuriem pārskata periodā kā mentori iesaistījušās 91 sertificēta ārstniecības persona. **Mentorprogrammu sekmīgi pabeigušo īpatsvars pret visiem medicīnas asistentiem un ārstniecības personām kas uzsāka mentorprogrammu saglabājas ļoti augsts – 98%, izpildot Stratēģijā noteikto rezultatīvo rādītāju. OMT vadītāju profesionālo kompetenci 2021. gadā drošās braukšanas kursos sekmīgi pilnveidoja 70 darbinieki t.sk. 40 ārstniecības personas.**

Kā viena no iespējām ārstniecības personu piesaistei un noturēšanai Dienestā ilgtermiņā tiek izmantota VM īstenotie ES fonda projekti. Viens no šādiem projektiem ir "Ārstniecības un ārstniecības atbalsta personāla pieejamības uzlabošana ārpus Rīgas", kuru 2021.gadā izmantoja 192 ārstniecības personas (ārsti, NM ārsta palīgi, ārsta palīgi un medicīnas māsas) no dažādiem reģioniem (ZRC-29, LRC -91,VRC-25, KRC-38, RRC-9). Savukārt 2021. gadā uzsākto projektu "*Ārstniecības personu piesaiste, darbam Rīgā"* jau iesaistījušās 17 ārstniecības personas. Projektu mērķis ir uzlabot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu pieejamību, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus prioritārajās veselības jomās, attiecīgi paredzot kompensācijas ārstniecības personām par darbu izvēlētajā reģionā. Darbinieku iesaistīšanās projektā mazina ārstniecības personu mainību, piesaistot darbiniekus darbam Dienestā pilnas slodzes apmērā noteiktā reģionā uz ne mazāk kā 5 gadiem.

2021. gada periodā nav izdevies sasniegt Stratēģijā plānoto rezultātu 88% attiecībā uz darbinieku noslodzi - "NMP brigāžu personāla vidējās darba intensitātes gadā izlīdzināšana no 0,125 līdz 0,5 izsaukumiem stundā", tomēr salīdzinot ar 2020. gadu šis rādītājs ir uzlabojies par

3% un sasniedzis 83%. Augstos darba intensitātes rādītājus ietekmēja darbs Covid-19 pandēmijas apstākļos.

Dienesta darbinieku aptaujas rezultāti par 2021. gadu parāda, ka būtiski jeb par 8 procentpunktiem augstāk nekā 2019. gadā darbinieki novērtēja apmierinātību ar darba apstākļiem un darba vidi, sasniedzot kopējo vērtējumu 81%. Tāpat pieaudzis to darbinieku īpatsvars, kuri uzskata, ka tiešais vadītājs sniedz objektīvas atsauksmes par viņu darbu, sasniedzot 82%. Lai gan darba vietā gūto nelaimes gadījumu skaits 2021. gadā ir pieaudzis un kopā sastāda 110 gadījumus, šim rādītājam saglabājas tendence būt mazākam nekā Stratēģijā noteiktais sasniedzamais rezultāts 2021. gadā – 114 gadījumi.

Rūpējoties par Dienesta darbinieku psihoemocionālo veselību, īpaši strādājot Covid-19 apstākļos, jau vairākus gadus darbiniekiem ir pieejams klīniskā psihologa pakalpojums. Lai nodrošinātu iespēju saņemt psiholoģiskā atbalsta palīdzību – individuālās un grupu konsultācijas pēc iespējas ātrāk un tuvāk darbinieka darba un dzīves vietai, kopš 2021. gada sākuma ar IeM veselības un sporta centru noslēgts sadarbības līgums, kas dod **iespēju darbiniekam vērsties un nepieciešamības gadījumos saņemt bezmaksas psiholoģisko atbalstu papildus vēl 5 Latvijas pilsētās – Daugavpilī, Jelgavā, Valmierā, Liepājā un Rīgā.**

Salīdzinot ar iepriekšējās darbinieku apmierinātības aptaujas rezultātiem, **ir pieaudzis vērtējums darbinieku apmierinātībai ar darba organizāciju, tajā skaitā procesu un procedūru efektivitāti Dienestā (73%).**

Administratīvā sloga mazināšanai pārskata periodā būtiski risinājumi veikti elektronisko procesu attīstības jautājumā - īstenota elektroniskā darba laika uzskaites ieviešana, ieviesti elektronizācijas risinājumi inventarizācijas procesos, nodrošinātas iespējas elektronisko rēķinu apritei. Ieviests elektroniskais paraksts Dienesta darbiniekiem, kuru darba pienākumi paredz dokumentu parakstīšanu. Pilnveidotas darbinieku pašapkalpošanās sistēmas iespējas resursu vadības sistēmā HORIZON HOP, uzlabotas informācijas pieejamības iespējas darbiniekiem - nodrošināta piekļuve Intranetam ārpus darba vietas, kā arī izdiskutēta vai uzsākta elektroniskā atbalsta konceptu ieviešana arī pamatdarbības procesos.

Dienesta pamatdarbības atbalsta procesu pārvaldības efektivitātei pārskata periodā veiktas vairākas strukturālas izmaiņas un reorganizācijas – informācijas un sakaru tehnoloģiju, īpaši operatīvo informācijas sistēmu un sakaru tehnoloģiju efektīvākai darbības pārvaldībai pabeigta informācijas un sakaru tehnoloģiju nodrošinājuma funkcijas centralizācija, centralizēta transporta nodrošinājuma funkcija un noteikta vienota pieeja transporta nodrošinājuma procesu pārvaldībai Dienesta RC, uzsākta saimnieciskā nodrošinājuma funkcijas reorganizācija un īstenota saimnieciskās funkcijas centralizācija Dienesta lielākajā reģionālajā struktūrvienībā RRC.

Ar mērķi izstrādāt un ieviest mūsdienīgu, vienotu un inovācijās balstītu darbinieku profesionālo kompetenču pilnveides un attīstības mācību pārvaldības sistēmu, pārskata periodā Dienestā **izveidots Kompetenču attīstības centrs**, kura izglītojošā darbība vērsta gan uz stratēģisko mērķu sasniegšanu, gan elastīgi piemērojas ikdienas darba vajadzībām, veicinot korporatīvās kultūras attīstību, darbinieku lojalitāti un iesaisti.

2021. gadā Dienesta 556 dažādos mācību un izglītojošos pasākumos (kursos, semināros, praktiskos treniņos, lekcijās, konferencēs) piedalījās 1 532 darbinieki. Lielākā daļa no izglītojošiem pasākumiem saistīta ar zināšanu un prasmju pilnveidi pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanā un organizēšanā t.sk. ārkārtas medicīniskās situācijas pārvaldīšanu.

OVC darbinieki (kopā 91 darbinieks) pilnveidoja izsaukuma sarunas vadīšanas prasmes un angļu valodas zināšanas (kopā 26 darbinieki). Savukārt 240 Dienesta darbinieki izmantoja iespēju piedalīties IeM veselības un sporta centra organizētajos semināros un psiholoģiskos treniņos, apgūstot zināšanas par dažādiem psiholoģijas jautājumiem, stresa pārvarēšanas tehnikām, kā arī izdegšanas sindroma novēršanas un pašregulācijas iemaņas. 20 darbinieki apguva psiholoģiskā atbalsta koordinatora iemaņas. 19 dažāda līmeņa vadītājiem un speciālisti apguva LEAN metodes praktiskā pielietojuma prasmes. Dienesta darbinieki pilnveidoja zināšanas interešu konflikta novēršanas, pacientu drošības, darba aizsardzības u.c. apmācību programmās.

Atbilstoši piešķirtajam finansējumam Dienesta darbiniekiem pēdējo gadu laikā pakāpeniski tiek palielināta darba samaksa. **2021. gadā mēnešalgas pieaugums pret 2020.gadu vidēji uz vienu slodzi sastāda 20%. Darba samaksas pieaugums visvairāk skāra NMP nodrošināšanā iesaistītos darbiniekus.**

Par profesionālu, godprātīgu un pašaizliedzīgu darbu un personisko ieguldījumu Dienesta attīstībā un stratēģisko mērķu sasniegšanā 2021. gadā 108 darbiniekiem piešķirti \apbalvojumi, t.sk. 22 darbiniekiem piešķirts apbalvojums "Par ieguldījumu", "Par profesionalitāti" apbalvoti četri darbinieki, apbalvojumu "Mūža ieguldījums" saņēmuši septiņi, krūšu nozīmīti "Par ilggadību" - 30 un 45 darbiniekiem piešķirts "Atzinības raksts".

Dienests var lepoties ar darbinieku lojalitāti, kas parādās stabilā novērtējumā **darbinieku lepnumam par darbu iestādē**. Līdzīgi kā pirms diviem gadiem, aptaujātie **darbinieki** šim jautājumam **saglabā novērtējumu 89% apmērā**. **Turklāt par 6% pēdējo divu gadu laikā ir pieaudzis darbinieku viedoklis par to, ka Dienestu kā labu darba devēju ieteiktu arī citiem, kas salīdzinot ar Stratēģijā noteikto rādītāju 2021.gadam ir augstāks par 13 procentpunktiem.**

6. Komunikācija ar sabiedrību

Gan iekšējās, gan ārējās komunikācijas uzdevumus un saturu 2021. gadā joprojām būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija un Dienesta darbs ārkārtējās situācijas apstākļos. Būtiskākais komunikācijas uzdevums bija cieši saistīts ar Dienesta stratēģisko mērķi spēt savlaicīgi nodrošināt NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā strauji pieaugošas saslimstības un hospitalizāciju apstākļos, vienlaikus skaidrojot sabiedrībai NMP saņemšanas iespējas un NMPD darbību Covid-19 pandēmijas kontekstā.

Komunikācija masu medijos

Informācija medijiem nodrošināta, sagatavojot preses relīzes galvenokārt par darba organizācijas un attīstības jautājumiem (jauni NMP brigāžu punkti, jauni OMT brigādēm, darbinieku apbalvošana, 113 zvanu pieņemšanas algoritma izmaiņas u.c.). Vienlaikus Komunikācijas nodaļa nodrošinājusi atbilžu sagatavošanu un sniegšanu medijiem uz vairāk nekā 650 pieprasījumiem, t.sk. veidojot plašākus skaidrojošus rakstus, organizējot darbinieku intervijas. Ceturtā daļa pieprasījumu saistīti ar Covid-19 jautājumiem (kādos gadījumos zvanīt uz ārkārtas tālruni 113, Dienesta un slimnīcu noslodze, kapacitāte un gatavība nākamajiem viļņiem, hospitalizācijas plāna izmaiņas un algoritmi pacienta nogādāšanai slimnīcā u.c.), bet 44% pieprasījumu saistīti ar operatīvo darbu un konkrētiem izsaukumiem (ugunsgrēki, CSN, izsaukumi sabiedriskajās vietās u.c.). Tāpat medijiem pēc pieprasījuma sagatavoti dati, preventīva informācija un pirmās palīdzības padomi rīcībai dažādās situācijās (bērnu

traumatisms, slīkšana un traumas uz ūdens, satiksmes drošība, čūsku kodumi, ieteikumi drošiem svētkiem u.c.), kā arī informācija par Dienesta darba specifiku nesaistīti ar Covid-19. Lai veidotu sabiedrībā izpratni par Dienesta misiju, organizētas arī mediju intervijas ar darbiniekiem, caur konkrētu darbinieku redzējumu atspoguļojot Dienesta darbu kā ikdienā, tā pandēmijas apstākļos.

Komunikācija sociālajos tīklos

Komunikācijas nodaļa aktīvi veido saturu un uztur Dienesta profilus sociālajos tīklos – prioritāri Facebook un Twitter. Lai arī ar mazāku ziņu intensitāti, taču komunikācija tiek uzturēta arī Instagram un Youtube. 2021. gadā sasniegts sekotāju pieaugums Facebook +10%, Instagram +8%, bet Twitter +23%. Gada laikā sagatavoti un publicēti 344 ieraksti Dienesta sociālajos tīklos, tostarp 33% ierakstu par Covid-19 jautājumiem. Sociālo tīklu komunikācijai nodaļas speciālisti izstrādājuši vairāk nekā 60 vizuālos materiālus (infografikas, vizuālais noformējums, animācijas, fotokolāžas utt.). Vienlaikus ar satura veidošanu sagatavotas un sniegtas atbildes arī vairāk nekā 100 iedzīvotāju jautājumiem, kas saņemti Dienesta sociālo tīklu profilos. Sociālo tīklu ieraksti un atbildes uz jautājumiem ietver gan preventīvu informāciju (padomi traumatisma mazināšanai un pirmās palīdzības sniegšanai, piemēram, drošība uz kalna vai ūdens tuvumā), gan informāciju par Dienesta misiju un izsaukšanu dzīvībai kritiskās situācijās un citām veselības aprūpes sniedzēju alternatīvām, gan karjeras un darba iespējām Dienestā, gan attīstības un darba organizācijas jautājumiem.

2021. gadā seši TOP ieraksti ir sasnieguši no 115 400 līdz 272 600 lielu Facebook auditoriju. **Vislielākā auditorijas aptvere ir ierakstam par mazu bērnu drošību pie ūdens; starp pārējiem ierakstiem ir stāsti par prevenciju, NMP brigādes darbu sarežģītos apstākļos, Dienesta misijas stāsti, kolēģu muzikālais apsveikums iedzīvotājiem Ziemassvētkos, viltus ziņas atspēkojums u.c**.

NMPD tīmekļvietnes satura attīstīšana

2020. gada nogalē Dienests pievienojās valsts iestāžu tīmekļvietņu vienotajai platformai (TVP) un 2021. gadā turpinājās darbs pie satura pilnveides un jaunu sadaļu izveides (piemēram, izveidota jauna sadaļa, kur un kā saņemt informāciju, uz kuru slimnīcu nogādāts tuvinieks, vienlaikus šī aktualitāte komunicēta arī Dienesta sociālajos tīklos un guvusi plašu publicitāti arī masu medijos). 2021. gada laikā Dienesta mājaslapu apmeklējuši vairāk nekā 106 tūkstoši unikālo lietotāju, veicot 333 898 lapu skatījumus. Teju 66% mājaslapas apmeklētāju Dienesta tīmekļvietni apmeklē, izmantojot viedtālruni, 33% – datoru un tikai 1% – planšetdatoru.

Lai pilnveidotu un modernizētu Dienesta mājaslapu, 2021. gada vasarā tika apmācīts un publicēts virtuālais asistents Zintis. Virtuālais asistents apmācīts par tādām tēmām kā kad zvanīt 113, kad palīdzību meklēt citviet; tas spēj sniegt informāciju par karjeras iespējām, kur atrast pirmās palīdzības padomus u.c. noderīgas tēmas. Komunikācijas nodaļa regulāri seko līdzi sarunām un informācijas pieprasījumiem, lai turpinātu pilnveidot virtuālā asistenta sniegtās atbildes un nepieciešamības gadījumā tās papildinātu.

Iekšējā komunikācija

Viens no Komunikācijas nodaļas uzturētajiem iekšējās komunikācijas pamatkanāliem ir intranets, kurā pērn sagatavoti un publicēti 387 raksti, kas ir par 5% vairāk nekā iepriekšējā gadā. No kopējā satura darbiniekiem 18% ziņu un informācijas veltītas Covid-19 jautājumiem,

11% darbinieku vakcinācijas veicināšanai pret Covid-19, bet 5% – dažādiem attīstības jautājumiem, piemēram, pavadlapas elektronizācija ar BKUS, jauns NMP punkts Lielplatonē, labākie operativitātes rādītāji pēdējo gadu laikā, jaunas un plašas telpas BAC Imantā u.c. Savukārt 10% ierakstu saistīti ar aktualizētām vai jaunām procedūrām, kas nosaka darba organizāciju un procesus dienestā. Facebook slēgtajā grupā struktūrvienību vadītājiem publicēti 209 ieraksti. Gada laikā darbiniekiem izsūtīti 44 informatīvie e-pasti.

2021. gadā iekšējā komunikācijā liels darbs tika ieguldīts, lai veicinātu darbinieku vakcinēšanos pret Covid-19, t.sk. tika īstenots dažādu aktivitāšu kopums (veidoti pieredzes stāsti, apkopoti fakti gan no ārzemju ziņām, gan Latvijas, veidoti plakāti, sagatavots saturs individuālai darbinieku uzrunāšanai ar aicinājumu vakcinēties un rudenī veikt balstvakcināciju u.c.). **Intranetā uzturēta arī paplašināta Covid-19 sadaļa** ar tobrīd aktuālo informāciju, kā rīkoties dažādās situācijās – saslimstot ar Covid-19, kļūstot par kontaktpersonu, IAL lietošana izsaukumos un darba vietā u.tml.

Pilnveidojot Dienesta iekšējās komunikācijas kanālus, ciešā sadarbībā ar IT un sakaru nodrošinājuma nodaļu darbiniekiem tika nodrošināta iespēja lietot intranetu (arī HORIZON HOP) no privātajām ierīcēm, padarot informāciju pieejamu darbiniekiem jebkurā laikā un vietā. Darba grupas ietvaros iesākts darbs pie Dienesta iekšējās informācijas aprites, komunikācijas un apziņošanas procesa pilnveidošanas.

Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas laikā noteiktos drošības pasākumus, pirmo reizi tika organizēta ikgadējā darbinieku konference tiešsaistē – tā notika MS Teams platformā 2021. gada 27. maijā ar teju 600 darbinieku dalību. Konferencē Dienesta vadība informēja darbiniekus par iepriekšējā gada darba rezultātiem un turpmākā darba aktualitātēm. Tāpat, ņemot vērā ārkārtējās situācijas noteiktos ierobežojumus attiecībā uz pulcēšanos, izkliedēti pa struktūrvienībām tika organizēta arī darbinieku apbalvošana martā un decembrī.

7. Nozīmīgākie notikumi 2021. gadā

1. Dienestam strādājot Covid-19 pandēmijas apstākļos, **2021. gadā izpildīti 31 897 izsaukumi pie Covid-19 pacientiem**, t.sk. pie pacientiem ar diagnozēm U09 Stāvoklis pēc pārslimota Covid-19 un U08 Covid-19 anamnēzē. Lielākā daļa (n=30 655; 96%) Covid izsaukumu izpildīti pie pacientiem ar diagnozi U07.1 Covid-19, ja vīruss identificēts (n=21 640) un U07.2 Covid-19, ja vīruss nav identificēts (n=9 015). **Gandrīz puse Covid-19 pacientu ar diagnozēm U07.1 un U07.2 nogādāti ārstniecības iestādē (n=15 026; 49%).**
2. **2021. gadā Dienesta darbiniekiem noteiktas vairākas piemaksas**:
   - ✓ piešķirti līdzekļi, lai nodrošinātu darba samaksas pieaugumu Dienesta ārstniecības personām, brigāžu atbalsta personālam un NMP brigāžu personām, kuras nav ārstniecības personas vidēji par 25%,
   - ✓ ārējos normatīvajos aktos noteiktās piemaksas (par darbu naktī, īpašos riska apstākļos, darbu svētku dienās un virsstundu darbu, stāžu),
   - ✓ par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, atbilstoši individuāli izvērtētam apkalpoto izsaukumu skaitam dežūras laikā (intensitātei) un nostrādāto stundu skaitam laika periodā,

- ✓ par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu,
- ✓ par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 jautājumu risināšanu un seku novēršanu,
- ✓ izsludinātā ārkārtas stāvokļa laikā piemaksas par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 jautājumu risināšanu un seku novēršanu.

3. Sākot ar 2021. gada janvāri **Dienests noslēdzis līgumu ar IeM veselības un sporta centru par tā sniegto psiholoģiskā atbalsta pakalpojumu pieejamību Dienesta darbiniekiem.** Pamatā rīkotas attālinātas individuālās konsultācijas un izglītojoši pasākumi, kā arī konsultācijas grupās. **Sniegtie pakalpojumi darbiniekiem nodrošināti bez maksas.**
4. **2021. gadā Dienestā izveidots Kompetenču attīstības centrs**, kura virsmērķis ir ieviest kompetenču uzturēšanas un pilnveides sistēmu, caur kuru ikviens Dienesta darbinieks spēj turpināt savu profesionālo attīstību. Centra pārvaldībā ir uzdevumi, kas saistīti ar medicīniskās kvalifikācijas nodrošināšanu, piemēram, ikgadējo kvalifikācijas pārbaužu, prakšu un mentorprogrammas organizēšana, elektroniskās mācību vides izveide, tālākizglītības programmu izveide un daudzi citi.
5. Lai uzlabotu Dienesta operativitāti un reaģētspēju, **2021. gadā tika izveidots jauns NMP punkts Lielplatonē**. Darbu jaunais punkts sāka 28. jūnijā un mediķi tur dežurē katru dienu 24 stundu režīmā.
6. **BAC „Imanta", kas ir viens no lielākajiem BAC Rīgā, 2021. gada februārī ieguvis jaunas un plašas telpas.** Pateicoties ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecības Eiropā finansiālam atbalstam uzcelta piebūve, kurā atrodas mediķiem un autovadītājiem tik ļoti nepieciešamās darba telpas un vieta OMT apkopei. Brigāžu atbalsta centra paplašināšana Imantā ir jau sestais Civilās sadarbības programmas projekts, ko īsteno ASV vēstniecības Aizsardzības sadarbības birojs un Dienests.
7. **2021. gadā Dienestā saņemts 31 jauns OMT – 26 OMT (sadalīti RC), divi OMT SMC nodrošinājumam, viens OMT prototips divu personu brigāžu nodrošinājumam) un divi ārsta-speciālista brigāžu OMT**. Jaunās automašīnas pielāgotas braukšanai pilsētā un pa grūtāk izbraucamiem ceļiem, kā arī ir modernākas un ērtākas, tā ļaujot mediķiem kritiskās situācijās daudz labāk palīdzēt pacientiem. Jaunajās automašīnās pie pacientiem dodas Dienesta mediķi Rīgā, Olainē, Saulkrastos, Garkalnē, Salaspilī, Saldū, Priekulē, Talsos, Bauskā, Aizkrauklē, Lielvārdē, Madlienā, Smiltenē, Cēsīs, Madonā, Gulbenē, Alojā, Maltā, Ilūkstē, Preiļos, Aglonā un Krāslavā.

8. **No 2021. gada 1. jūnija sāka darboties elektroniskā datu apmaiņas sistēma starp Dienestu un BKUS.** Pateicoties datu apmaiņai, turpmāk visa svarīgākā informācija par pacientu ārstu rīcībā nonāks nekavējoties.
9. Pateicoties ASV vēstniecības Aizsardzības sadarbības birojam, Dienests ticis pie ļoti īpaša un noderīga dāvinājuma – **16 automātiskajām virsmu dezinfekcijas ierīcēm**, kas nonāca katrā BAC un SMC. Covid-19 pandēmijas apstākļos tās izmantotas, lai nodrošinātu telpu OMT dezinfekciju.
10. 2021. gada 16. novembrī, ASV vēstnieks Latvijā Džons Kārvails **pasniedza Dienestam astoņas portatīvās PMV iekārtas**. Portatīvās PMV iekārtas ir pielāgotas transportēšanas vajadzībām un Dienests tās izmanto, lai transportēšanas laikā nodrošinātu plaušu ventilāciju smagi slimiem Covid-19 pacientiem. Savukārt 2021. gada martā ASV vēstnieks Latvijā veselības ministram Danielam Pavļutam pasniedza vairāk nekā 134 tūkstošus eiro vērtas **divas kapsulai līdzīgas mobilas izolācijas sistēmas**, kas paredzētas pacientu transportēšanai.

8. 2022. gadā plānoto aktivitāšu rezultāti

- ✓ Izstrādāta un VM iesniegta saskaņošanai Dienesta darbības stratēģija 2022.-2026. gadam.
- ✓ Efektivizēts pirmsslimnīcas NMP brigāžu izvietojums, veidojot jaunus lokalizācijas punktus Baložos, Liepupē (Stratēģijā Tūja).
- ✓ Veikts izvērtējums par brigāžu rotāciju un noteikti kritēriji brigāžu rotācijai, lai nodrošinātu optimālu darba intensitāti.
- ✓ Kopā ar VM rasts risinājums jaunas profesijas (balstoties uz esošo profesiju klasifikatoru - paramediķis) izveidei un divu personu brigāžu attīstībai.
- ✓ Pēc B tipa OMT aprobācijas un no brigāžu darbiniekiem saņemto viedokļu apkopošanas, uzsākts nākamais B tipa OMT iepirkums.
- ✓ Nodrošināta medicīnisko iekārtu, ierīču, aprīkojuma iegāde atbilstoši piešķirtajam finansējumam (iegādātas vismaz 60 PMV ierīces, 20 defibrilatori, viens jaundzimušo transportēšanas inkubators).
- ✓ Attīstīta koplietošanas funkcionalitāte IS Emy (3. versija) pacienta hospitalizācijā ar vēl trīs slimnīcām (IKT projekta 2. kārta)
- ✓ Turpināta elektronizētas informācijas ievades un datu analīzes programmas ieviešana specializētās NMP konsultāciju un izsaukumu procesa daļējai pārvaldībai IKT projekta 2. kārtas ietvaros.
- ✓ Nodrošināta līdzdalība IeM Informācijas centra vadītā projekta "Vienota kontaktu centra platforma operatīvo dienestu darba atbalstam un publisko pakalpojumu piegādei" (112 projekts) aktivitātēs.
- ✓ Izpildītas projekta "Latgales Reģionālā centra autonovietnes rekonstrukcija un administratīvo telpu būvniecība" aktivitātes un telpas pieņemtas ekspluatācijā.
- ✓ Dienestā izveidota un ieviesta pacientu drošības ziņošanas – mācīšanās sistēmas atgadījumu reģistrēšanas, datu apkopošanas, analīzes un pacientu pieredzi noskaidrojoša programma/ platforma (e-vidē).
- ✓ Veikta pacientu drošības ziņošanas – mācīšanās sistēmā reģistrēto atgadījumu izvērtēšana, sistematizācija, nosakot būtiski uzlabojamās jomas, kā rezultātā veikti

pasākumi pacientu drošības risku mazināšanai un sniegtā medicīniskā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai.

- ✓ Pārskatīts un aktualizēts VKM plāns, pamatojoties uz gūtajām atziņām Covid-19 pandēmijas laikā.
- ✓ Pieņemts lēmums par vismaz vienas VMR noliktavas slēgšanu, lai efektivizētu VMR glabāšanas funkciju un samazinātu VMR likumā paredzēto MK apstiprināto VMR nomenklatūras daudzumu uzglabāšanas izmaksas, saskaņojot to ar VM.
- ✓ Veikts izvērtējums par pacienta transportēšanas iespējām izmantojot gaisa transportu pirmsslimnīcas NMP etapā, kā arī izstrādāti kritēji gaisa transporta izmantošanai pirmslimnīcas NMP nodrošināšanai.
- ✓ Pilnveidots un pārstrādāts lēmumu pieņemšanas algoritms efektīvākai pārvešanu organizēšanai.
- ✓ Izveidota darba grupa pirmās palīdzības pamatzināšanu programmai par automātisko ārējo defibrilatoru vadlīniju aktualizēšanai.
- ✓ Mazināts administratīvais slogs, attīstītot darbinieku pašapkalpošanas sistēmas iespējas esošajā resursu vadības sistēmā HORIZON HOP.
- ✓ Turpināta darbinieku ikgadējās novērtēšanas sistēmas pilnveidošana, izstrādājot novērtēšanas kritērijus NMP brigādes otrajām personām un struktūrvienības vadītājiem.
- ✓ Efektivizēts RRC operatīvā un administratīvā darba pārvaldības modelis, pārējot uz operatīvā darba organizēšanu un vadību pēc iespējas tuvāk NMP brigāžu personālam jeb BAC līmenī.
- ✓ Turpināta mentoprogrammas ieviešana un pilnveidošana Dienestā.
- ✓ Pagarināts vai noslēgts jauns sadarbības līgums ar IeM Veselības un sporta centru par psiholoģiskā atbalsta nodrošināšanu Dienesta darbiniekiem.
- ✓ Nodrošināti izglītojoši pasākumi darbiniekiem psihiskās veselības jomā.
- ✓ Izstrādāts komunikācijas aktivitāšu plāns atbilstoši ar OVC saskaņotajai un noteiktajai prioritārajai mērķgrupai un tēmai.
- ✓ Izstrādātas vadlīnijas darbiniekiem par komunikāciju sociālajos tīklos.
- ✓ Pārskatīta amatu klasifikācija atbilstoši valsts pārvaldē apstiprinātajām atlīdzības sistēmas reformas vadlīnijām.
- ✓ Veikta 2021. gada darbinieku apmierinātības aptaujas analīze.